

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

นางสาวรัตนา สุขกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

Relationship between Ethical Leadership of School
Administrators and Self-Conduct Based on Professional Code of
Ethics of Teachers in Schools under the Secondary Education
Service Area Office 40

Miss Rattana Sukklin

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Educational Administration
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

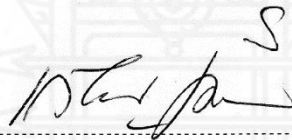
2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 40

ชื่อและนามสกุล นางสาวรัตนา ศุขกลิ่น
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์

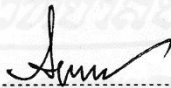
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

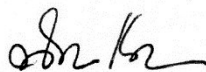
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.โสภณา สุดสมบูรณ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ผู้ศึกษา นางสาวรัตนา ศุขกลิ่น **รหัสนักศึกษา** 2612300612 **ปริญญา** ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์ **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 (2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำนวน 138 คน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .894 และ .967 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .827

คำสำคัญ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู มัธยมศึกษา

Independent Study title: Relationship between Ethical Leadership of School Administrators and Self-Conduct Based on Professional Code of Ethics of Teachers in Schools under the Secondary Education Service Area Office 40

Author: Miss Rattana Sukklin; **ID:** 2612300612;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent Study advisor: Dr. Ketkanok Urwongse, Associate Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the level of ethical leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office 40; (2) to study the self-conduct based on professional code of ethics of teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office 40; and (3) to study the relationships between ethical leadership of school administrators and self-conduct based on professional Code of ethics of teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office 40.

The sample consisted of 138 teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office 40 during the academic year 2019, obtained by stratified and simple random sampling based on school size. The employed research instrument was a rating scale questionnaire on ethical leadership of school administrators and self-conduct based on professional code of ethics of teachers in schools, with reliability coefficients of .894 and .967 respectively. Data was analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

The research findings were as follows: (1) both the overall and specific aspects of ethical leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office 40 was at the high level; (2) both the overall and specific aspects of self-conduct based on professional code of ethics of teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office 40 was at the highest level; and (3) the relationship between the overall ethical leadership of school administrators and the overall self-conduct based on professional code of ethics of teachers in schools was correlated positively at the high level, with the correlation coefficient of .827 which was significant at the .01 level.

Keywords: Ethical leadership, Code of ethics of teachers, Secondary education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยเหลือ ตรวจสอบ พร้อมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาในการจัดทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.โสภณา สุตสมบุรณ์ ที่ให้ความรู้และข้อแนะนำที่ดี ที่ช่วยพัฒนาความคิดของผู้วิจัยในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์และนางบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่นี้ ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่น้อง แขนงวิชาบริหารการศึกษา ที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณแม่และครอบครัวศุขกลั่น ที่สนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจ สนับสนุนช่วยเหลือ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่นี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีในครั้งนี้แด่คุณบิดา มารดา คณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รัตนา ศุขกลั่น

ตุลาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	11
แนวคิด หลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู	24
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	80
ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40	92
ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษากับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40	100
บทที่ 5 สรุปรายวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปรายวิจัย	102
อภิปรายผล	104
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	118
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	119
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	121
ค ผลการทดสอบเครื่องมือวิจัย หาค่าดัชนีความสอดคล้อง	135
ง การทดลองเครื่องมือ เพื่อหาค่าความเที่ยง	143
จ หนังสือประสานงาน	151
ฉ รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้เครื่องมือ, รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	163
ประวัติผู้ศึกษา	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครู	41
ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	43
ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน	48
ตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม	54
ตารางที่ 2.5 ข้อมูลสารสนเทศการจัดการศึกษา	62
ตารางที่ 2.6 ข้อมูลขนาดโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40	63
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา	76
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ (n = 138)	81
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวม (n = 138)	82
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการมีวินัย	83
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (n = 138)	85
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม (n = 138)	87
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ (n = 138)	89
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ (n = 138)	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวม (n = 138)	92
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ (n = 138)	93
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้เรียน (n = 138)	96
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม (n = 138)	98
ตารางที่ 4.12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40	100

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น ต้องมีการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ การให้การศึกษแก่ประชากรในประเทศนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศตามอุดมการณ์ การจัดการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามความมุ่งหวัง ทำให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมและธรรมชาติได้อย่างสันติและยั่งยืน (สิปปนนท์ เกตุทัต อ่างถึงโน ชัยยุทธ แก้วบัวสา, 2550, น. 1) ดังนั้นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคน คือ การศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล รวมทั้งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาตนเอง พัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถในทุกด้าน (ภาวิณี เจริญยิ่ง, 2544, น. 18) บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคม คือ ครู เพราะครูมีหน้าที่หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อบรมสั่งสอน แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ทั้งความรู้ที่นำไปประกอบอาชีพ และความรู้ในการนำไปดำรงชีวิตจึงเป็นที่ยอมรับว่า คุณภาพของคนนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของการศึกษาและคุณภาพของการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นหลัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2545, น. 1) ครู คือ ผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำ เป็นผู้ยกระดับวิญญานมนุษย์ให้รู้จักผิดชอบชั่วดี สอนในคุณงามความดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้ปฏิบัติตามทั้งต่อหน้าและลับหลัง จึงได้มีการกำหนดแบบแผนการปฏิบัติตนของครู เรียกว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อมุ่งเน้นให้คนในวิชาชีพครูมีประสิทธิภาพ เป็นคนดีในการบริการวิชาชีพ รวมทั้งคนในวิชาชีพครูมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีตามเกณฑ์มาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพจึงมีความสำคัญและความจำเป็นต่ออาชีพครู เพราะถือเป็นที่ยึดเหนี่ยวและควบคุมการประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปด้วยความดีงาม (จรรยาพร ธรณินทร์, 2552, น. 255)

จรรยาบรรณวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งแบ่งเป็น 5 หมวด จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม โดยผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาท

หน้าที่โดยเสมอหน้า ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง, น. 72) และผู้ที่มีบทบาทที่จะส่งเสริมพัฒนาครูให้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารคือผู้บังคับบัญชาเบื้องต้นของครู มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดมาตรการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ให้แก่ครู เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดตามที่สังคมต้องการ โดยที่ไม่ขัดต่อหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารที่คุรุสภากำหนด (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2550, น. 37)

ผู้บริหารสถานศึกษา ถือว่าเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาและเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจพร กาสีวงศ์, ประสาท อิศรปริดา, และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2557) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชชาติชาย ศรีจันทร์ดี (2556) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ชุตติมา รักษ์บางแหลม, เอกรินทร์ สังข์ทอง, ขวลิต เกิดทิพย์ และ ชิตชนก เชิงเชาว์ (2559) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู กับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการของบุคคลที่สามารถใช้ศิลปะในการโน้มน้าวผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ สติปัญญา มีการมองการณ์ไกล มีความเป็นธรรม โดยยึดหลักธรรมประจำใจในการบริหารจัดการ มีความรับผิดชอบ เข้าใจความเป็นคนของ ผู้ร่วมงาน ภาวะผู้นำเป็นองค์ประกอบหลักที่

สำคัญต่อองค์กร ผู้นำมีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ กันขึ้นอยู่กับเป้าหมายของงานหรือกิจกรรม ปัญหาสถานการณ์ และกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงทำให้ผู้นำต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ในยุคการเปลี่ยนแปลงที่มาเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม แต่ปัจจุบันยังพบข้อถกเถียงกันในสังคมอย่าง กว้างขวางในทางเลือกระหว่างผู้บริหารที่มีจริยธรรม (Ethics) กับผู้บริหารที่มีความสามารถ (Competent) ทำให้มีเสียงสะท้อน จากสังคมที่ต้องการผู้บริหารที่มีคุณสมบัติพร้อมทั้งสองประการ คือ ทั้งเก่งและดี (สิวลี ศิริโล, 2550) อย่างไรก็ตามมักจะไม่มีคุณสมบัติที่สมบูรณ์ดังกล่าวในผู้บริหารในแต่ละระดับจนถึง ระดับสากล และยังพบอีกว่าผู้บริหารในปัจจุบันทั้งที่มาจาก การสอบคัดเลือกรวมทั้งมาจากการสรรหา ส่วนใหญ่จะมีคุณสมบัติที่โดดเด่นด้านความรู้ ความสามารถมาก ดังนั้นผู้บริหารในยุคปัจจุบันจึงโน้มเอียงไป ทางด้านความรู้ ความสามารถมากกว่าจริยธรรม ปรากฏการณ์เหล่านี้ส่งผลให้องค์กรและบุคคลในองค์กร เกิดความลำบากในการทำงาน เกิดความขัดแย้งและลุกลามรุนแรงไปถึงขั้นร้องเรียนฟ้องร้องการบริหาร สถานศึกษาได้ ดังนั้นภาวะผู้นำจริยธรรมจึงมีความสำคัญกับการบริหาร (ชุตินา รักษ์บางแหลม, 2559, น. 169) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและต่อองค์กร ดังนี้ 1) ความสำคัญต่อตนเอง คือ ผู้นำ หรือผู้บริหารที่มีจริยธรรมทำให้ได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจ จากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง สร้างความเคารพศรัทธา ความรักใคร่ ความสามัคคี ความผูกพันเป็นกันเอง และเกิดความพึงพอใจ ช่วยเพิ่มศักยภาพมีขีดความสามารถในการทำงานให้สำเร็จเหนือผู้อื่นและเพิ่มสัมพันธภาพที่ดี การคำนึงถึง คุณค่าทางจริยธรรมช่วยเพิ่มทักษะทางการพัฒนาตนเองของผู้นำทำให้เป็นผู้นำที่มีคุณภาพสูงขึ้น 2) ความสำคัญต่อองค์กร คือ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพึงพอใจและยินยอมปฏิบัติตามผู้นำอย่างเต็มใจ นำไปสู่การทุ่มเทการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายองค์กร ทำให้การบริหารจัดการราบรื่น ส่งเสริม ความก้าวหน้า ขององค์กร เกิดความสมัคสมานสามัคคีระหว่างบุคคลและหมู่คณะ องค์กรมีความเข้มแข็งและประสบ ความสำเร็จของงานและองค์กร (กันยมาส ชูจีน, 2559, น. 38)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย สถานศึกษามี บรรยากาศขององค์กรที่ส่งเสริมจริยธรรมการปฏิบัติตามที่สถานทางสังคม สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์กร เรียนจริยธรรม และการได้ร่วมงานกับบุคคลแวดล้อมที่มีจริยธรรมประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงาน และคณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้ปกครองนักเรียน (กันยมาส ชูจีน, 2559, น. 100) เพื่อนและกลุ่มเพื่อน เช่น เพื่อนใกล้ชิด เพื่อนร่วมงาน ทั้งเป็นรายบุคคล หรือกลุ่ม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาสินี แม้นญาติ (2554) เรื่อง โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า 1) บรรยากาศขององค์กรทางจริยธรรม คุณลักษณะหรือสภาพแวดล้อมขององค์กรที่รับรู้ได้ ผู้ปฏิบัติงานและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริหาร และบุคลากรในสถานศึกษา และ 2) วัฒนธรรมองค์กร ที่เน้นจริยธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมเป็น

แบบแผนของการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกัน เป็นปัจจัยสาเหตุหรือส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 39 โรงเรียน และมีวิสัยทัศน์ว่า “สำนักงานเขตมาตรฐาน โรงเรียนคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และมีจุดเน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะ มาตรฐาน และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ จากจุดเน้นดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ได้จัดทำโครงการประชุมสัมมนาเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาคุณค่าชีวิตของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2562 เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญด้านความรู้ความสามารถ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของครู การส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูจะส่งผลให้บรรยากาศองค์การทางจริยธรรม คุณลักษณะหรือสภาพแวดล้อมขององค์การมีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (สุธาสนี แม้นญาติ, 2554, น. 257) ทำให้สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การเน้นจริยธรรม มีวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมเป็นแบบแผนของการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออก ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม สำนึกความเป็นไทย อยู่อย่างพอเพียง

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวข้างต้นนั้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอย่างไร ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร และส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

2.2 เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยใช้กรอบในการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยใช้กรอบเนื้อหาของ ก้านยมาส ซูจิ้น (2559) ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ได้กำหนดให้มีการประเมินด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ สายงานบริหารสถานศึกษาทุกวิทยฐานะ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

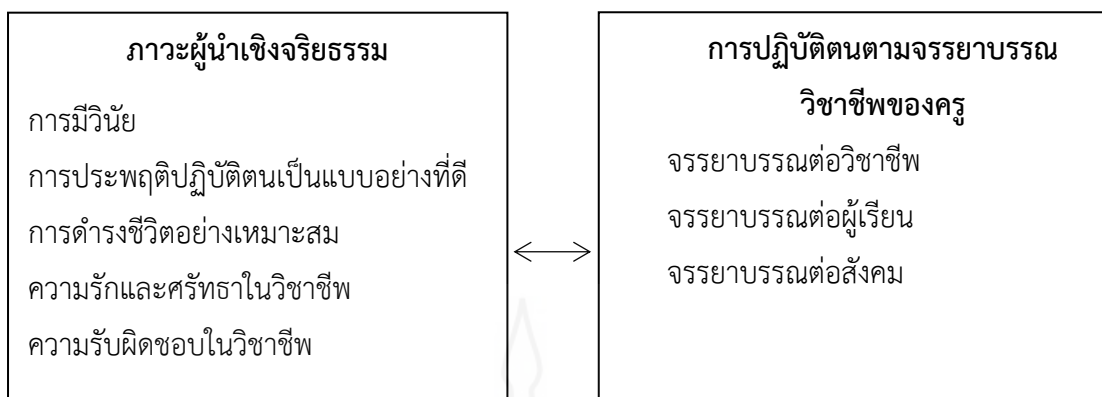
- 3.1.1 การมีวินัย
- 3.1.2 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- 3.1.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม
- 3.1.4 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ
- 3.1.5 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

3.2 การศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556), Association of American Educators (2014), Alberta Teacher's Association (2004), Florida Department of Education (2014), New Zealand Teachers Council (2014) และ North Carolina State Board Of Education (2014) พร้อมกับสังเคราะห์การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูได้ 3 ด้าน ดังนี้

- 3.2.1 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 3.2.2 จรรยาบรรณต่อผู้เรียน
- 3.2.3 จรรยาบรรณต่อสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
ปรากฏดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1.1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของ กัญมาส ชูจีน (2559) ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ องค์ประกอบการประเมินด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ สายงานบริหารสถานศึกษาทุกวิทยฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบในวิชาชีพ

5.1.2 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู 3 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้เรียน และจรรยาบรรณต่อสังคม

5.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 1,519 คน

6. นวัตกรรมเฉพาะ

6.1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง หมายถึง พฤติกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อผู้ตามเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ด้วยพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่ถูกต้องเหมาะสมทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรและสังคมเป็นหลัก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบในวิชาชีพ

6.1.1 การมีวินัย หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นการรักษาและเสริมสร้างวินัยในตำแหน่งหน้าที่ราชการ การตรงต่อเวลาและการอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ และการรักษาความสามัคคี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน องค์กร และชุมชน

6.1.2 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่มีความอุทิศสาคะ มุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อกรียคมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีความศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา การยึดมั่นในหลักนิติธรรม การยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและวางตัวเป็นกลางทางการเมือง และการมีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม

6.1.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมในการดำรงชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การละเว้นอบายมุขและสิ่งเสพติด การใช้หรือให้ข้อมูลด้วยความถูกต้อง การดำรงตนเหมาะสมกับสถานภาพและตำแหน่งหน้าที่ การประหยัด มัธยัสถ์ อุดม

6.1.4 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรการพัฒนางานในวิชาชีพ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การรักษาชื่อเสียงปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพและการยกย่องเชิดชูเกียรติและการเสริมสร้างปลูกจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม

6.1.5 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเอาใจใส่ถ่ายทอดความรู้ การเอาใจใส่ช่วยเหลือตามหลักวิชาชีพ การพัฒนางานในหน้าที่ การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและการมีจิตอาสา

6.2 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้เรียน และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

6.2.1 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง การที่ครูแสดงออกหรือความพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู 2) การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู 3) การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู และ 4) การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง

1) *การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู* หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านชื่นชมศรัทธาในวิชาชีพของครู รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพของครู และการทำงานอุทิศตนเพื่อวิชาชีพของครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2) *การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู* หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จและเป็นความลับ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและแบบแผนของวิชาชีพ และจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงและมีประสิทธิภาพ

3) *การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู* หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพครูอย่างสร้างสรรค์ เคารพและยอมรับเพื่อนร่วมวิชาชีพครู ไม่เผยแพร่ข้อมูลเพื่อนร่วมวิชาชีพครู

4) *การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง* หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการศึกษา หาความรู้ วางแผนการพัฒนาตนเอง และนำเทคนิคด้านวิชาชีพครูที่ทันสมัยมาใช้แก่ผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

6.2.2 จรรยาบรรณต่อผู้เรียน หมายถึง การที่ครูแสดงออกหรือความประพฤติตามจรรยาบรรณต่อผู้เรียนใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน 2) การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม 3) การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค และ 4) การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

1) *การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน* หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการให้ความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือเอาใจใส่ดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน ไม่เปิดเผยความลับ เคารพ และเชื่อมั่นผู้เรียน การที่ครูแสดงออกหรือความประพฤติตาม

2) *การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม* หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านความตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์ได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมความสามารถและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

3) *การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค* หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาค และให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยข้อเท็จจริงที่ไม่มีการบิดเบือนมีอคติส่วนตัว เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียน ด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

4) การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ไม่กระทำความประพฤติปฏิบัติต่อความเจริญของผู้เรียน และไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

6.2.3 จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง การที่ครูแสดงออกหรือมีความประพฤติตามจรรยาบรรณต่อสังคมใน 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม และ 2) การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

1) การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการเข้าใจความหลากหลายของค่านิยมและประเพณีของชุมชน ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม และสังคมและพัฒนาเศรษฐกิจ

2) การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา เสียสละและเห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารตระหนักถึงระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของตนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง

7.2 ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับระดับจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไปกำหนดแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

7.3 เป็นข้อมูลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำมาใช้เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรม จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
  - 1.1 ความหมายภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
  - 1.2 ความสำคัญภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
  - 1.3 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
  - 1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
  - 1.5 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
  - 2.1 ความหมายจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
  - 2.2 ความสำคัญจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
  - 2.3 คุณสภากับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
  - 2.4 จรรยาบรรณวิชาชีพของครูในต่างประเทศ
  - 2.5 องค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
  - 2.6 การส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
3. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
  - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

1.1 ความหมายภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ความหมายภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ไว้ดังนี้
 สุธาสิณี แม้นญาติ (2554) ได้ศึกษาความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และได้สรุปความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ว่า เป็นลักษณะจิตพฤติกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองและกล้าหาญที่จะยึดค่านิยมหลักเหล่านั้น ในการให้บริการที่ดีต่อส่วนรวม อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามมองไกลไปกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวไปที เพื่อประโยชน์ขององค์กรหรือเพื่อส่วนรวมแทนซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับคุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้นอีกด้วย

สุเทพ ปาลสาร (2555, น. 65) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกด้านความประพฤติ การกระทำ และการสื่อสารเพื่อให้เกิดการยอมรับ และศรัทธาของผู้เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร พฤติกรรม ดังกล่าว ประกอบด้วย 1) การแสดงออกถึงความไว้วางใจ (trust) 2) การแสดงออกถึงความรับผิดชอบ (responsibility) 3) การแสดงออกถึงความเคารพ (respect) 4) การแสดงออกถึงความ เป็นพลเมืองดี (citizenship) 5) การแสดงออกถึงความยุติธรรม (fairness)

กันยมาส ชูจีน (2559) ได้ศึกษาความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และสรุปภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง กระบวนการหรือสภาวะหรือศักยภาพของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลหรือกลุ่มด้วยพฤติกรรมหรือการแสดงออกด้านความประพฤติที่ถูกต้องทางศีลธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย ยุติธรรม และดี กระบวนการที่แสดงออกถึงค่านิยมที่ดี มีความกล้าหาญที่จะยึดมั่นค่านิยมนั้น การตัดสินใจที่มีคุณธรรมและจริยธรรม การยึดมั่นในเป้าหมายทางจริยธรรม มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมที่ชัดเจน การใช้ผลตอบแทนและการลงโทษที่มีมาตรฐานในการปฏิบัติ คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรและสังคมเป็นหลัก ทำให้เกิดการยอมรับและศรัทธาของผู้อื่น และนำไปสู่การยกระดับจริยธรรมของผู้นำและผู้ตามให้สูงขึ้น

Brown, Trevino, and Harrison (2005) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ว่าการอธิบายถึงความประพฤติที่เหมาะสมที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติของบุคคลและเป็นความสัมพันธ์ภายในบุคคล เป็นพฤติกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมความประพฤติให้กับลูกน้องหรือผู้ร่วมงานใน 2 ลักษณะ คือ ด้วยวิธีการส่งเสริมสนับสนุนและด้วยการแสดงออกถึงการตัดสินใจของผู้นำ

Heiskanen (2009) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (ethical leadership) ว่าผู้นำที่ปฏิบัติแต่สิ่งดี ๆ จะมีความรับผิดชอบต่อบุคคลและผลประโยชน์ของบุคคลหรือที่คนอื่นมักพูดว่า ผู้นำที่ดีจะทำแต่สิ่งดี ๆ เสมอ ผู้นำเชิงจริยธรรมจะมีความพยายามอย่างหนักสำหรับการได้มาซึ่งผลลัพธ์และสิ่งที่ดี ๆ เพราะว่าเขาทั้งหลายจะมีวิธีการทำงานหรือกำหนดเส้นทางเดินเพื่อความสำเร็จที่ชัดเจนยิ่งไปกว่านั้นผู้นำ

ที่ดีจะต้องทำแต่สิ่งดี ๆ และเป็นประโยชน์จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างมนุษย์ที่ดีทุก ๆ การตัดสินใจในการปฏิบัติของผู้นำเชิงจริยธรรม จะมีความหมายเสมอ

Josephson (2009) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ว่าแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าและเป็นมาตรฐานของการประพฤติทางจริยธรรมซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่เป็นประโยชน์ ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) ความคู่ควรแก่การไว้วางใจ (Trustworthiness) 2) ความเคารพ (Respect) 3) ความรับผิดชอบ (Responsibility) 4) ความยุติธรรม (Fairness) 5) การห่วงใยผู้อื่น (Caring) 6) ความเป็นพลเมืองดี (Citizenship)

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อผู้ตามเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ด้วยพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่ถูกต้องเหมาะสมทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรและสังคมเป็นหลัก

1.2 ความสำคัญภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

นักวิชาการหลายท่านได้ให้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมไว้ดังนี้
กันยมาศ ชูจีน (2559, น. 38) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญทั้งต่อตนเอง และต่อองค์กร ดังนี้ 1) ความสำคัญต่อตนเอง คือ ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีจริยธรรมทำให้ได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจ จากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง สร้างความเคารพศรัทธา ความรักใคร่ ความสามัคคี ความผูกพันเป็นกันเอง และเกิดความพึงพอใจ ช่วยเพิ่มศักยภาพขีดความสามารถในการทำงานให้สำเร็จเหนือผู้อื่นและเพิ่มสัมพันธภาพที่ดี การคำนึงถึงคุณค่าทางจริยธรรมช่วยเพิ่มทักษะทางด้านการพัฒนาตนเองของผู้นำทางให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพสูงขึ้น 2) ความสำคัญต่อองค์กร คือ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพึงพอใจและยินยอมปฏิบัติตามผู้นำอย่างเต็มที่ นำไปสู่การทุ่มเทการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทำให้การบริหารจัดการราบรื่น ส่งเสริม ความก้าวหน้าขององค์กร เกิดความสมัครสมานสามัคคีระหว่างบุคคลและหมู่คณะ องค์กรมีความเข้มแข็งและประสบความสำเร็จของงานและองค์กร

Martin (2016) ได้สรุปความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน เพราะผู้บริหารจะเน้นการติดต่อสื่อสารความร่วมมือกัน ผู้ร่วมงานจะมีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีตำแหน่งระดับบนกับระดับล่างจะอยู่บนพื้นฐานของการเคารพซึ่งกันและกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพในแต่ละบุคคลและมีความชื่นชอบในงานที่ตนกระทำ

2. ช่วยให้พฤติกรรมช่วยเหลือ แพร่ขยายในองค์กร โดยอ้างถึงการศึกษาของ David Mayer ในปี ค.ศ. 2012 ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่มีจริยธรรมของผู้ร่วมงานได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีพลังที่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นด้วย

3. ช่วยให้ผู้ร่วมงานรายงานปัญหาต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ปัญหาจะไม่เกิดขึ้นหรือลุกลาม ถ้าหากผู้ร่วมงานมีบางสิ่งบางอย่างที่ต้องการเรียกร้องและได้มีการพูดคุยอภิปรายกับผู้บริหาร สิ่งเหล่านี้จะเป็นการประกันได้ว่า องค์กรจะไม่เข้าสู่ความยากลำบากภายหลัง

4. ช่วยเพิ่มความร่วมมือกัน เพื่อผลประโยชน์ขององค์กร ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะสร้างความร่วมมือในองค์กร และความร่วมมือกับองค์กรอื่น แบ่งปันกรอบคิดทางจริยธรรมที่เหมือนกัน มีการเปิดช่องทางติดต่อกับองค์กรอื่น และให้ความไว้วางใจต่อกันอันจะช่วยเพิ่มนวัตกรรมขึ้นในองค์กร

5. ช่วยลดภาระหน้าที่ความรับผิดชอบและป้องกันความผิดพลาดในองค์กร ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ช่วยให้ผู้ร่วมงานระดับล่างทำงานในภาระหน้าที่ มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น มีความผิดพลาดในภาระหน้าที่น้อยลง เป็นการลดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร

จากการศึกษาความสำคัญภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและองค์กร ในด้านความสำคัญต่อตนเอง เพราะผู้นำจะได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดการยอมรับนับถือของผู้ร่วมงาน และทั้งต่อองค์กร เพราะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพึงพอใจและยินยอมปฏิบัติตามผู้นำอย่างเต็มที่ ทำให้การบริหารจัดการในองค์กรราบรื่น และนำไปสู่การทุ่มเทการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายองค์กร

1.3 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมไว้ดังนี้

ภานุพงศ์ ธนุสาร (2555, น. 35) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นลักษณะของผู้นำที่มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้มีคุณธรรมแก่คนทั่วไป มีทักษะเชิงเทคนิคและเชิงความรู้ ความคิด โดยจะต้องมีความรู้เชิงวิชาชีพ ความสามารถในการบริหารและการจัดการองค์กร มีความสามารถในการกำหนดนโยบายที่ดี มีทักษะในการมอบหมายงาน มีทักษะในการเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้ตาม สร้างแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงานในการพาองค์กรไปสู่เป้าหมายและสังคมยอมรับ

สุเทพ ปาลสาร (2555) ได้กล่าวว่า ลักษณะของผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical Leadership) โดยใช้เกณฑ์ (Criterion) เป็นตัวกำหนดถึงพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการแสดงพฤติกรรมของผู้นำที่ไร้จริยธรรม เป็นตัวชี้วัด ในประเด็นแรกให้ความสำคัญกับการใช้อำนาจและการใช้อิทธิพลของผู้นำ (Use of leader power and influence) มองว่าผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะไม่ค่อยใช้อำนาจแต่จะใช้หลักการบริการผู้ตามในองค์กร แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้นำที่ไร้จริยธรรม (Unethical Leadership) มักจะใช้ความพึงพอใจในระดับบุคคลเป็นตัวชี้วัด ในเรื่องความซื่อสัตย์ (Integrity of leader behavior) ในพฤติกรรมของผู้นำ ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะปฏิบัติในทิศทางที่สอดคล้องกับค่านิยมที่นำมาใช้ในองค์กร ในทางตรงกันข้ามผู้นำที่ไร้จริยธรรม จะมองไปที่อะไรคือสิ่งที่เป็นประโยชน์และไปถึงเป้าหมายของบุคคลตามที่ต้องการ ด้านการให้ความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง ผู้นำที่มีภาวะ

ผู้นำเชิงจริยธรรมมองว่าเมื่อไหร่ก็ตามที่มีโอกาสเป็นไปได้จะพยายามสร้างความสมดุลและใช้หลักการบูรณาการเพื่อให้เกิดความร่วมมือ แต่ผู้นำที่ไร้จริยธรรมให้ความนิยมนับกับผู้ใกล้ชิดที่ชื่นชอบผู้ซึ่งเสนอของขวัญหรือผลประโยชน์ให้ด้านการพัฒนาวิสัยทัศน์สำหรับองค์กร (Development of a vision) ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มองการพัฒนาวิสัยทัศน์บนการเติมเต็มเกี่ยวกับความต้องการ ค่านิยม และแนวความคิดของผู้ตามเป็นส่วนใหญ่ แต่ผู้นำที่ไร้จริยธรรม จะพยายามนำเสนอวิสัยทัศน์เพื่อความสำเร็จขององค์กรเพียงอย่างเดียว ด้านความเสี่ยงของการตัดสินใจของผู้นำ(Risk taking in leader Decisions and actions) ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะมีความกล้าหาญและยินดีที่จะจัดการกับความเสี่ยงและการปฏิบัติสำหรับบุคคลเพื่อทำให้บรรลุภารกิจและความสำเร็จของวิสัยทัศน์ แต่ผู้นำที่ไร้จริยธรรมจะหลีกเลี่ยงการตัดสินใจที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงของบุคคล ในด้านการสื่อสารหรือการเปิดเผยข้อมูล (Communication of relevant information about operations) ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะเปิดเผยข้อมูลที่สมบูรณ์และสำคัญเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับเหตุการณ์ ปัญหาและการปฏิบัติแต่ผู้นำที่ไร้จริยธรรมสร้างภาพหลอกลวงตา บิดเบือนข้อเท็จจริง มีความลำเอียงในการรับรู้ของผู้ตามเกี่ยวกับปัญหาและกระบวนการในการดำเนินงาน ด้านการตอบสนองต่อคำวิจารณ์และความไม่เห็นด้วยของผู้ตาม (Response to criticism and dissent by followers) จะให้กำลังใจในการค้นหาคำตอบที่ดีกว่าในการแก้ปัญหา แต่ผู้นำที่ไร้จริยธรรมจะไม่ให้กำลังใจและจะยับยั้งการประเมินผลงานจะไม่เห็นด้วย ด้านการพัฒนาทักษะผู้ตาม และความเชื่อมั่นในตนเอง (Development of follower skills and self-confidence) ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะให้การสอนงาน กำกับ ติดตาม การอบรมพัฒนาผู้ตามอย่างครอบคลุม แต่ผู้นำที่ไร้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะไม่ให้ความสนใจในการพัฒนาผู้ตามในเรื่องดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับผู้นำเท่านั้น

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553) ได้ระบุ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ได้กำหนดให้มีการประเมินด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ สายงานบริหารสถานศึกษาทุกวิทยฐานะ 5 ตอน ซึ่งสามารถนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีคุณธรรมจริยธรรม ได้ดังนี้

1. การมีวินัย ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.1 การมีวินัยในตนเอง ยอมรับและถือปฏิบัติตามกฎ กติกา มารยาท ขนบธรรมเนียมและแบบแผนอันดีงามของสังคม หมายถึง การมีวินัยในตนเอง การยอมรับและนับถือปฏิบัติตามกฎ กติกา มารยาท ขนบธรรมเนียมและแบบแผนอันดีงามของสังคม การเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำในการเสริมสร้างการพัฒนาด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรมแลจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.2 การรักษาและเสริมสร้างวินัยในตำแหน่งหน้าที่ราชการ การปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการรักษาและเสริมสร้างวินัยใน

ตำแหน่งหน้าที่ราชการ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ การมีส่วนร่วมเสริมสร้าง วินัยแก่ผู้อื่น และผลงานเป็นที่ปรากฏเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 การตรงต่อเวลาและการอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จและอุทิศเวลา อย่างต่อเนื่อง

1.4 ความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ การรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึง การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต การรักษาผลประโยชน์ของทางราชการและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน การได้รับการยกย่องชมเชย

1.5 การรักษาความสามัคคี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงานองค์กร และ ชุมชน หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีน้ำใจ เสียสละ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นและ ประสบความสำเร็จจนได้รับการยกย่องจากหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

2. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 ความอดุสาหะ ขยัน อดทน มุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยยึด หลักประหยัด คุ่มค่า มีประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับ มีผลงาน ปรากฏชัดเจนและนำไปพัฒนาผู้อื่นได้

2.2 การยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีความศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีความศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลัก ศาสนา เป็นแบบอย่างที่ดีได้รับการยกย่อง ชมเชยและมีส่วนร่วมและเสริมสร้างพัฒนาผู้อื่น

2.3 การยึดมั่นในหลักนิติธรรม ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและชอบด้วย กฎหมาย หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการยึดมั่นปฏิบัติหน้าที่ตามหลักนิติธรรม ได้รับการยกย่อง ชมเชย และมีการรณรงค์และเสริมสร้างผู้อื่น

2.4 การยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข และวางตัวเป็นกลางทางการเมือง หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการใช้สิทธิและหน้าที่ตาม ระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งการวางตัวเป็นกลาง ทางการเมืองและการวางรากฐานระบอบประชาธิปไตย

2.5 การมีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การมีกิจกรรมที่ ได้จัดหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม

3. การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

3.1 การดำรงชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การมี พฤติกรรม/กิจกรรมที่แสดงถึงการดำรงชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 การละเว้นอบายมุขและสิ่งเสพติด หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้ละเว้นอบายมุขและสิ่งเสพติด และเป็นผู้นำร่องส่งเสริมสร้างผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง

3.3 การใช้หรือให้ข้อมูล ข่าวสารของส่วนบุคคลและของทางราชการให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการใช้หรือให้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและส่วนราชการได้ถูกต้องเหมาะสม และพัฒนาผู้อื่นในเรื่องดังกล่าวได้

3.4 การดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี เหมาะสมกับสถานภาพและตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี เหมาะสมกับสถานภาพและตำแหน่งหน้าที่ ได้รับการยกย่อง ชมเชย และการมีส่วนร่วมเสริมสร้างพัฒนาผู้อื่น

3.5 การประหยัด มัธยัสถ์ อุดม หมายถึง การมีพฤติกรรม/โครงการ/กิจกรรมที่แสดงถึงการประหยัด มัธยัสถ์ อุดม ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตเป็นที่ปรากฏ ได้รับการยกย่องชมเชย และการมีส่วนร่วมรณรงค์และเสริมสร้างผู้อื่น

4. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

4.1 การเป็นสมาชิกที่ดี สนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมของวิชาชีพและทางวิชาการอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพและวิชาการ การนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ การได้รับการยกย่องชมเชย และการมีส่วนร่วมรณรงค์และเสริมสร้างผู้อื่น

4.2 การศึกษา ค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ๆ มาใช้พัฒนางานในวิชาชีพ หมายถึง การศึกษา ค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ๆ นวัตกรรมในการพัฒนางานในวิชาชีพจนสำเร็จและเป็นตัวอย่างที่ดีได้

4.3 การมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการในวงการวิชาชีพ หมายถึง การมีบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการในวงการวิชาชีพในระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเสริมสร้างผู้อื่น และมีผลงานปรากฏ

4.4 การรักษาชื่อเสียงปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพและการยกย่องเชิดชูเกียรติ หมายถึง การมีพฤติกรรม/โครงการ/กิจกรรมที่แสดงถึงการรักษาชื่อเสียง ปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ และการยกย่องเชิดชูเกียรติที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเกิดผลดีเป็นที่ยอมรับ และการมีส่วนร่วมรณรงค์และเสริมสร้างผู้อื่น

4.5 การเสริมสร้างปลูกจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้นำในการเสริมสร้างปลูกจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม ผลงานที่ปรากฏ และการได้รับการยกย่อง ชมเชย

5. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

5.1 การเอาใจใส่ ถ้ายทอดความรู้ หรือส่งเสริมการแสวงหาความรู้โดยไม่ปิดป้อง ปิดบัง หวังสิ่งตอบแทน หมายถึง การมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเอาใจใส่ ถ้ายทอดความรู้หรือส่งเสริม

การแสวงหาความรู้โดยไม่ปิดเป็นอน ปิดบัง หวังสิ่งตอบแทน และเกิดผลดีต่องานในหน้าที่และได้รับการยกย่อง โดยมีผลงานปรากฏอย่างต่อเนื่อง

5.2 การเอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียน และผู้รับบริการเต็มความสามารถตามหลักวิชาชีพ อย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน หมายถึง การมีพฤติกรรม/โครงการ/กิจกรรมที่แสดงถึงการเอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียนและผู้รับบริการเต็มความสามารถตามหลักวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอเท่าเทียมกัน

5.3 การศึกษา ค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรม ในการพัฒนางานในหน้าที่ หมายถึง การศึกษา ค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ ความรู้ใหม่ ๆ นวัตกรรมในการพัฒนางานในหน้าที่จนสำเร็จและเป็นตัวอย่างได้

5.4 การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ หมายถึง การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผน พฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ การได้รับการยกย่องชมเชยในระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา/คุรุสภา/องค์กรภายนอก/หน่วยงานอื่น

5.5 การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการให้ความช่วยเหลือ หรือให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวม อย่างทุ่มเท และเสียสละจนสำเร็จเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และได้รับการยกย่อง

กัญยมาส ชูจีน (2559, น. 293-294) สรุปว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบในวิชาชีพ

1. การมีวินัย หมายถึง การมีวินัยในตนเอง การรักษาและเสริมสร้างวินัยในตำแหน่งหน้าที่ราชการ การตรงต่อเวลาและการอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ความซื่อสัตย์สุจริต และการรักษาความสามัคคี มีน้ำใจ

2. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตน อุตสาหะ มุ่งมั่นและรับผิดชอบ การยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีความศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา การยึดมั่นในหลักนิติธรรม การยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และวางตัวเป็นกลางทางการเมือง และการมีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม

3. การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม หมายถึง การดำรงชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การละเว้นอบายมุขและสิ่งเสพติด การใช้หรือให้ข้อมูลด้วยความถูกต้องการดำรงตนเหมาะสมกับสถานภาพและตำแหน่งหน้าที่ การประหยัด มัธยัสถ์ อดออม

4. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ หมายถึง การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรการพัฒนางานในวิชาชีพ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การรักษาชื่อเสียงปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพและการยกย่องเชิดชูเกียรติและการเสริมสร้างปลูกจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม

5. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ หมายถึง การเอาใจใส่ถ่ายทอดความรู้ การเอาใจใส่ช่วยเหลือตามหลักวิชาชีพ การพัฒนางานในหน้าที่ การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและการมีจิตอาสา

Brown and Trevino (2006) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (ethical leadership) จะต้องประกอบด้วย ความซื่อตรง (integrity) และความไว้วางใจ (trust) นอกจากนี้แล้วจะต้องเป็นผู้ที่ตัดสินปัญหาโดยใช้ความยุติธรรม (fairness) และเสมอภาค (equal) ใส่ใจต่อผู้อื่น (caring) และมีความเป็นพลเมืองดี (citizenship) และเป็นผู้ที่มีจริยธรรมทั้งเรื่องส่วนตัวและในการทำงานมักจะสื่อสารกับผู้ตามในเรื่องจริยธรรม สร้างมาตรฐานของจริยธรรมที่ชัดเจนและมีการให้รางวัลหรือการลงโทษ เพื่อให้ผู้ตามปฏิบัติตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะทำให้เกิดผล คือ ประสิทธิภาพของผู้นำ ความพึงพอใจในการทำงานและการอุทิศตนเพื่องานของผู้ตาม และพวกเขาจะมีความเต็มใจที่จะรายงานถึงปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผู้บริหารทราบ

Karaköse (2007) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (ethical leadership) โดยเห็นว่าพฤติกรรมด้านจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนจะทำให้เกิดบรรยากาศการพัฒนาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้จะทำให้ผู้นำได้รับความไว้วางใจ (trust) ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จะต้องประพฤติปฏิบัติและมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้ คือ 1) จะต้องคำนึงถึงเป้าหมายในการทำงาน 2) มีการพัฒนาความรู้อยู่เสมอ 3) มีการสร้างบรรยากาศเชิงจริยธรรม 4) มีความไว้วางใจ 5) เป็นผู้มีความรับผิดชอบ 6) มีความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรี 7) มีความยุติธรรม 8) มีความเอื้ออาทรห่วงใย และ 9) ความเป็นพลเมืองดี

Mowbray (2009) ได้กล่าวถึง แบบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม “4 S model of Ethical leadershipTM3” ซึ่งโมเดลนี้มี 4 ส่วน ที่กล่าวถึงการแสดงออกหรือการประพฤติที่มีจริยธรรมและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ได้แก่ ลักษณะหรือสถานะของตนเอง (status) ซึ่งจะต้องคำนึงถึง 1) ความรับผิดชอบ 2) ความไว้วางใจ (trust) ของทีมงาน (staff) 3) มีการให้บริการ (service) และ 4) คำนึงถึงสังคม (society)

จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่กล่าวมา องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักวิชาการหลายๆ ท่านมีแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน และผู้วิจัยพบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของ กันยมาส ชูจิน (2559) สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ได้กำหนดให้มีการประเมินด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553) ผู้วิจัยจึงได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ

1. การมีวินัย หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นการรักษาและเสริมสร้างวินัยในตำแหน่งหน้าที่ราชการ การตรงต่อเวลาและการอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ และการรักษาความสามัคคี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน องค์กร และชุมชน
2. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่มีความอุตสาหะ มุ่งมั่นและรับผิดชอบการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีความศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา การยึดมั่นในหลักนิติธรรม การยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและวางตัวเป็นกลางทางการเมือง และการมีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม
3. การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมในการดำรงชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การละเว้นอบายมุขและสิ่งเสพติด การใช้หรือให้ข้อมูลด้วยความถูกต้องการดำรงตนเหมาะสมกับสถานภาพและตำแหน่งหน้าที่ การประหยัด มัธยัสถ์ อุดม
4. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรพัฒนางานในวิชาชีพ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การรักษาชื่อเสียงปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพและการยกย่องเชิดชูเกียรติและการเสริมสร้างปลุกจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม
5. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเอาใจใส่ถ่ายทอดความรู้ การเอาใจใส่ช่วยเหลือตามหลักวิชาชีพ การพัฒนางานในหน้าที่ การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและการมีจิตอาสา

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

นักวิชาการได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ไว้ดังนี้
 ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2551) ได้ประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับผลวิจัยด้านจริยธรรมในวัยผู้ใหญ่ จากพฤติกรรมหลากหลายอาชีพ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตลักษณะที่สำคัญต่อพฤติกรรมจริยธรรมของผู้ใหญ่ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต ความสามารถในการควบคุมตน ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ทักษะที่ดีต่องาน แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม และการมีสุขภาพจิตดี ส่วนปัจจัยด้านสถานการณ์ที่สำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนจากคนรอบข้าง การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างในการแสดงพฤติกรรมที่น่าปรารถนา

กันยมาส ซูจิ้น (2559, น. 99-100) โดยประมวลองค์ความรู้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมี 5 ปัจจัย คือ การมีคุณลักษณะของตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม การปฏิบัติงานในองค์การเน้นจริยธรรม การมีบุคคลต้นแบบและได้ร่วมงานกับบุคคลที่มีจริยธรรม การได้รับการส่งเสริมจริยธรรมจากสถาบันทางสังคม การอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ส่งเสริมจริยธรรม รายละเอียด ดังนี้

1. การมีคุณลักษณะของตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม คือ ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรมของตนเอง ประกอบด้วย ลักษณะจิตพื้นฐาน จิตลักษณะ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1.1 การมีลักษณะพื้นฐานทางจิตที่เหมาะสม หรือลักษณะจิตพื้นฐาน หมายถึง การมีลักษณะพื้นฐานของจิตใจเบื้องต้นที่เป็นสาเหตุสำคัญของการพัฒนาลักษณะทางจิตในระดับที่สูงขึ้น และพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ประกอบด้วย สุขภาพจิตดี ความเฉลียวฉลาดหรือสติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคม

1.2 การได้รับการพัฒนาจิตใจให้สูงขึ้น หรือจิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะของจิตใจที่ได้รับการพัฒนาจากลักษณะพื้นฐานทางจิตที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ประกอบด้วยทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตนและแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์

1.3 การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง กระบวนการทางผู้นำและผู้ตามต่างฝ่ายต่างยกระดับคุณธรรมและแรงจูงใจซึ่งกันและกัน ผู้นำจะพยายามยกระดับจิตสำนึกของผู้ตามโดยให้มีอุดมคติสูงขึ้นและมีค่านิยมทางจริยธรรมสูงขึ้น ยกกระดับความสนใจของผู้ตามผู้นำจะทำให้ผู้ตามตระหนักถึงความสำคัญและยอมรับในจุดประสงค์ภารกิจของกลุ่ม ผู้นำจะชี้แนะให้ผู้ตามมองประโยชน์ส่วนตนโดยมองที่ประโยชน์ขององค์กรหรือของกลุ่ม ประกอบด้วย ความมีเสน่ห์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. การปฏิบัติงานในองค์กรเน้นจริยธรรม หมายถึง ปัจจัยภายในองค์กรที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวกับคุณลักษณะหรือสภาพแวดล้อมองค์กรที่รับรู้ได้โดยผู้ปฏิบัติงาน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา และวิธีการดำเนินชีวิตของสังคม เป็นแบบแผนการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกของสมาชิกในสังคมเดียวกัน ประกอบด้วย สถานศึกษามีบรรยากาศองค์กรที่ส่งเสริมจริยธรรม การปฏิบัติตามปทัสสถานทางสังคม สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การเรียนจริยธรรม และสถานศึกษามีระบบการให้รางวัลการลงโทษด้านจริยธรรม

3. การมีบุคคลต้นแบบและได้ร่วมงานกับบุคคลที่มีจริยธรรม หมายถึง ปัจจัยภายนอกองค์กรที่ผู้บริหารสถานศึกษายึดถือผู้นำหรือบุคคลเป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธา เป็นที่ยอมรับของคนในชาติ เป็นแบบอย่างด้านจริยธรรม และการได้ร่วมงานกับบุคคลแวดล้อมที่มีจริยธรรมประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงาน และคณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้ปกครองนักเรียน

4. การได้รับการส่งเสริมจริยธรรมจากสถาบันทางสังคม หมายถึง ปัจจัยภายนอกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสถาบันที่สำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย การได้รับการปลูกฝังจริยธรรมจากสถาบันครอบครัว การได้รับการปลูกฝังจริยธรรมจากสถาบันการศึกษา การได้รับการปลูกฝังจริยธรรมจากสถาบันศาสนา และการส่งเสริมจากสถาบันการเมืองและปกครอง

5. การอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ส่งเสริมจริยธรรม หมายถึง ปัจจัยภายนอกองค์กรประกอบด้วย ลักษณะชุมชนที่ส่งเสริมจริยธรรม และบทบาทของสื่อมวลชนที่มีส่วนร่วมเสริมสร้างจริยธรรม

สุธาสนี แม้นญาติ (2554, น. 256-257) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 ปัจจัย

1. คุณลักษณะ แบบอย่างพฤติกรรมเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นหรือลักษณะประจำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุหรือส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ระดับการพิจารณาศีลธรรม ความเชื่ออำนาจแห่งตน และการควบคุมตนเอง

2. สถานการณ์ เหตุการณ์ หรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มากระทำต่อผู้บริหารสถานศึกษาแล้วสะท้อนพฤติกรรมในเชิงบวกซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุหรือส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การสร้างแบบอย่างจริยธรรม บริบทของจริยธรรมในองค์กร และความเข้มข้นในประเด็นศีลธรรม

3. บรรยากาศองค์การทางจริยธรรม คุณลักษณะหรือสภาพแวดล้อมขององค์การที่รับรู้ได้ ผู้ปฏิบัติงานและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุหรือส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ปทัสถานทางสังคม รูปแบบองค์การ และความมั่นคงกับความไม่มั่นคงของสภาพแวดล้อม

4. วัฒนธรรมองค์การ ที่เน้นจริยธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมเป็นแบบแผนของการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกันสามารถแก้ไขและซาบซึ้งร่วมกัน ประกอบด้วย จรรยาบรรณ การยึดหลักคุณธรรม การบังคับให้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบต่อการกระทำ รางวัลและการดูแลเอาใจใส่

Campbell and Bond (1982 อ้างถึงใน Huitt, 2002) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดพัฒนาการด้านจริยธรรมนั้น เป็นปัจจัยที่ผสมผสานกัน ได้แก่ 1) พันธุกรรม 2) ประสบการณ์ในวัยเด็ก 3) การแสดงออกของผู้ใหญ่ 4) อิทธิพลเพื่อน 5) กายภาพทางสังคมและสิ่งแวดล้อม 6) สื่อสารมวลชน 7) สิ่งที่ถูกอบรมสั่งสอน และ 8) สถานการณ์เฉพาะและบทบาทที่ต้องแสดงออกสืบเนื่อง ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มาจากองค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล ไม่ว่าจะเป็นพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม วุฒิภาวะ และการเรียนรู้ ความผสมผสานกันขององค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ จะหล่อหลอมให้บุคคลพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมได้ตามศักยภาพ

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทางการศึกษา 2 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยภายใน เป็นปัจจัยในตัวของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และ 2) ด้านปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยแวดล้อมภายนอกของผู้บริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งในแต่ละด้านจะมีรายละเอียดของแต่ละปัจจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านปัจจัยภายใน เป็นปัจจัยภายในตัวของผู้นำที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย การมีคุณลักษณะของตนเองที่เอื้อเพื่อต่อการพัฒนาจริยธรรม การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การได้รับการเรียนรู้ทางสังคมจากบุคคลต้นแบบทางจริยธรรม
2. ด้านปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร ได้แก่ นโยบาย สถาบันทางสังคม สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ บรรยากาศองค์การ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

นักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ไว้ดังนี้

ชูติมา รัชชบงแหลม และคณะ (2559) ได้นำเสนอมาตรการในการขับเคลื่อนและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานพยาบาลระดับบุคคลที่สามารถนำมาปรับใช้กับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทางการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับจริยธรรม จริยธรรมวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การเข้าร่วมประชุมสัมมนา การเรียนรู้จาก ประสบการณ์ เป็นต้น
2. การวิเคราะห์ตนเอง จะช่วยให้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ อาจกระทำได้หลายแนวทาง เช่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การศึกษาหาความรู้ทางจิตวิทยา จิตวิเคราะห์ การเข้ารับการอบรม การฝึกฝนการรับรู้ความรู้สึก (Sensitivity Training) การปรึกษาทางจิตวิทยา เป็นต้น
3. การฝึกตน เช่น การฝึกวินัยพื้นฐาน การทำสมาธิ การรักษาศีล การฝึกการเป็นผู้ให้ เป็นต้น

นอกจากนี้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทางการศึกษายังควรมีมาตรการทางการบริหารและมาตรการเสริมหรือสนับสนุน ดังต่อไปนี้

1. มาตรการทางการบริหาร ได้แก่
  - 1.1 การกำหนดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นองค์ประกอบในกระบวนการสรรหา และแต่งตั้งผู้บริหาร
  - 1.2 การสร้างเป็นเงื่อนไขในการปฐมนิเทศ
  - 1.3 การบรรจุสอดแทรกไว้ในหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร
  - 1.4 การกำหนดให้เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง
  - 1.5 การยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่ประพฤติตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
  - 1.6 การกำหนดให้ผู้บริหารใช้คุณธรรมจริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างวัฒนธรรมองค์การ

1.7 การกำหนดให้ผู้บริหารทุกระดับประพฤติในฐานะบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม

2. มาตรการส่งเสริมหรือสนับสนุน ได้แก่

2.1 การสร้างความรู้และเจตคติให้ทุกคนได้รับรู้และเข้าใจในคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติทางจริยธรรมของผู้บริหาร

2.2 การสร้างเครือข่ายหรือชมรมทางคุณธรรมจริยธรรม

2.3 การจัดกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

2.4 การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจและการดำเนินงานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร

2.5 การติดตามประเมินผลที่เหมาะสมทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

กัญมาส ชูจีน (2559) ได้นำเสนอการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรเน้นจริยธรรม การพัฒนาคุณลักษณะตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม การส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางสังคมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม การพัฒนาบุคคลแวดล้อมของผู้บริหารให้เป็นผู้ที่มีจริยธรรม การปรับสิ่งแวดล้อมทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรเน้นจริยธรรม มีเป้าหมายให้สถานศึกษามีปทัสถานทางสังคม วัฒนธรรมองค์กร บรรยากาศองค์การที่เน้นจริยธรรมและส่งเสริมจริยธรรม มีระบบการให้รางวัลและการลงโทษ โดยมีแนวทาง เช่น มีมาตรการบริหารงานยึดระเบียบ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติภายในสถานศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรเน้นจริยธรรม จัดบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม มีระบบการให้รางวัลและการลงโทษพฤติกรรมทางจริยธรรมภายในองค์กร

2. การพัฒนาคุณลักษณะของตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม มีเป้าหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาพื้นฐานจิตใจของตนเอง ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะจิตใจที่ได้รับการพัฒนาและผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีแนวทางการพัฒนา เช่น มีการฝึกอบรมผู้บริหารในการพัฒนาพื้นฐานทางจิตใจของตนเองให้มีความเหมาะสม ให้มีจริยธรรมสูงขึ้น และให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3. การส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางสังคมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีเป้าหมาย คือ ให้สถาบันทางสังคมมีบทบาทในการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มีแนวทางการพัฒนา เช่น ส่งเสริมสถาบันครอบครัวในการปลูกฝังจริยธรรม ให้สถาบันการศึกษา จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังจริยธรรม ร่วมมือกับสถาบันศาสนาในการปลูกฝังจริยธรรม

4. การพัฒนาบุคคลแวดล้อมของผู้บริหารให้เป็นผู้มีจริยธรรม มีเป้าหมายให้บุคคลแวดล้อมของผู้บริหารเป็นผู้มีจริยธรรมโดยมีแนวทางในการดำเนินการ เช่น ส่งเสริมให้ผู้นำ และบุคคลที่เป็น

ศูนย์รวมแห่งศรัทธาเป็นแบบอย่างด้านจริยธรรม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีจริยธรรมได้ปฏิบัติงานร่วมกัน จัดให้คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองที่มีจริยธรรมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

5. การปรับสิ่งแวดล้อมทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม มีเป้าหมายให้สิ่งแวดล้อมทางสังคม ให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม มีแนวทางในการดำเนินงาน เช่น ส่งเสริมบทบาทของชุมชนให้มีส่วนเสริมสร้างจริยธรรม ปรับบทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาจริยธรรมให้มากขึ้น

จากการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) การพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์การเน้นจริยธรรม โดยมีมาตรการทางการบริหารและมาตรการเสริมหรือสนับสนุนองค์การ เน้นจริยธรรม 2) การพัฒนาคุณลักษณะตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม 3) การส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางสังคมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม 4) การพัฒนาบุคคลแวดล้อมของผู้บริหารให้เป็นผู้ที่มีจริยธรรม และ 5) การปรับสิ่งแวดล้อมทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม

2. แนวคิด หลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

2.1 ความหมายจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ไว้ดังนี้

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง) ให้ความหมาย จรรยาบรรณของวิชาชีพ ไว้ว่ามาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อส่งเสริมและรักษาเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

ปนัดดา วัฒน (2554, น. 37) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นข้อกำหนดที่มีไว้เพื่อให้ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูได้ยึดถือปฏิบัติได้ถูกต้องและเหมาะสม

วิญชลี คำจริง (2552, น. 37) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ กฎเกณฑ์ความประพฤติและมารยาทในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเมื่อกำหนดและนำมาประมวลรวมกันไว้ ก็เรียกว่า “จรรยาบรรณ” เช่น ประมวลกฎหมาย และมารยาทของครู ก็เรียกว่า “จรรยาบรรณครู”

Gillman (2005, p. 6) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพนั้นเป็นหลักการ หรือวิธีการในการประพฤติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางการศึกษา โดยมุ่งหวังให้บุคคลได้พัฒนาตนเองในทุกด้าน เป็นการดำรงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ดังนั้น จึงควรบันทึกหลักการเหล่านี้ไว้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้รับทราบในแนวทางปฏิบัติได้ถูกต้องตรงกัน ทั้งนี้เพราะสมาชิกแต่ละคนมีประสบการณ์ความรู้ และปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

จากการศึกษาความหมายจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของครู หมายถึง แบบแผนการปฏิบัติตนของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมและรักษาเกียรติของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูไว้ในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

2.2 ความสำคัญจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ไว้ดังนี้

พิภพ วังเงิน (2545, น. 15) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณดังนี้ คือ

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสมที่แต่ละอาชีพได้วางหลักไว้ให้เป็นจรรยาบรรณ ถ้ากระทำผิดย่อมมีความผิด

2. ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำนึกในหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำ

3. ส่งเสริมและช่วยควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีปริมาณและคุณภาพที่เชื่อถือได้ มีบริการที่ดีและปลอดภัย

4. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ สามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

5. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ มีความสำนึกว่าการประกอบอาชีพที่ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค ตรงไปตรงมาเป็นกุศล สังคมยกย่อง

6. จรรยาบรรณช่วยพิทักษ์สิทธิ์และหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ตามกฎหมาย

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2558, น. 12) กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา ในแง่มุมมองของความรับผิดชอบ และบทบาทหน้าที่ที่บุคคลในวิชาชีพจะต้องปฏิบัติตามพฤติกรรมที่พึงประสงค์ งดเว้นจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจะเป็นการสร้างคุณค่าให้แก่ตัวผู้ปฏิบัติเอง แต่ในปัจจุบันกลับพบว่า บุคคลในทางวิชาชีพทางการศึกษา โดยส่วนใหญ่จะไม่ทราบสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างแท้จริง จะให้ความสำคัญเฉพาะในช่วงเวลาที่ต้องสอบใบประกอบวิชาชีพ หรือเมื่อตอนศึกษาเล่าเรียนเท่านั้น ซึ่งถือว่าการละเลยและบกพร่องต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องเร่งแก้ไข และร่วมมือกันทั้งองค์กรวิชาชีพ

ภาวิตา ธาราศรีสุทท์ (2551, น. 122) กล่าวว่า จรรยาบรรณมีความสำคัญอย่างมากต่อการประกอบการหรือการประกอบอาชีพทุกชนิด เพราะจรรยาบรรณจะช่วยควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกหรือผู้ประกอบการแต่ละคนในกลุ่มให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวมทั้งทำให้กลุ่มมีความสมัครสมานสามัคคีและปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จรรยาบรรณยังจะช่วยให้การบริการต่อผู้อื่นของผู้ปฏิบัติการหรือกลุ่มผู้ประกอบการเป็นไปอย่างมีคุณธรรมไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน

ศุภมาศ วนากุล (2556, น. 45) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูดังต่อไปนี้

1. จรรยาบรรณช่วยควบคุมมาตรฐานประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบวิชาชีพครูได้
2. จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณที่ดีมีคุณค่า เผยแพร่ให้รู้จักทำให้เกิดนิยมและเกิดความเชื่อถือศรัทธาของผู้รับผิดชอบ
3. จรรยาบรรณช่วยปลูกฝังคุณธรรมให้กับผู้ประกอบอาชีพครูให้มีเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ปรารถนาดีเห็นอกเห็นใจต่อกันและมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ
4. จรรยาบรรณช่วยปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการประพฤติปฏิบัติหรือจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ
5. จรรยาบรรณช่วยพิทักษ์สิทธิในการประกอบวิชาชีพครูและควบคุมวิชาชีพครูให้ดำเนินไปตามทำนองคลองธรรม
6. จรรยาบรรณช่วยลดปัญหาการประพฤติผิดต่าง ๆ เช่น ประพฤติผิดทางเพศ การค้ายาเสพติดหรือของผิดกฎหมาย การคดโกงหรือชอบ การทำร้ายร่างกายเด็ก การเอาัดเอาเปรียบ
7. จรรยาบรรณช่วยเน้นภาพลักษณ์ที่ดีของผู้ประกอบวิชาชีพครูในด้านการมีจริยธรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเช่นความรักความเมตตาความโอบอ้อมอารีความปรารถนาดีความจริงใจความเสียสละอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและอาชีพอย่างแท้จริง

Gillman (2005, p. 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาในการเป็นหลักปฏิบัติที่ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดการพัฒนาตนเองในทุกด้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวัง และเป็นเข็มทิศช่วยในการพิจารณาตัดสินว่า สิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ในสถานการณ์ที่มีหลายทางเลือกให้ตัดสินใจ เป็นกลไกในการป้องกันการทุจริตในวิชาชีพ ช่วยปกป้องบุคคลในวิชาชีพจากการถูกคุกคามและยังเป็นการคัดกรองคนดีให้เข้าสู่วิชาชีพ และคัดกรองที่ไม่เหมาะสมกับวิชาชีพออกไป ด้วยเหตุนี้จรรยาบรรณวิชาชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพด้วย

จากการศึกษาความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพของครูที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพของครู คือ การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพครูเพื่อเป็นแนวทางแก่สมาชิกในองค์กรได้ใช้เป็นแบบอย่างในการประพฤติตนอยู่ในแนวทางที่ดีงาม และปฏิบัติหน้าที่การงานของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ครูสภากับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

ความเป็นมาของจรรยาบรรณครูไทย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2544, น. 37-46) ใน พ.ศ. 2488 เมื่อรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติครูขึ้น โดยมีจุดประสงค์ต้องการให้ครูปกครองครูและอาชีพครูนั้นมีลักษณะแตกต่างไปจากข้าราชการพลเรือนฝ่ายอื่น ๆ ทางด้านภารกิจ หน้าที่ ตำแหน่ง การเข้าสู่ตำแหน่ง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจรรยาบรรณของอาชีพครู ซึ่งสังคมเคร่งครัดในระเบียบประเพณี

จรรยาบรรณการปฏิบัติงานของผู้เป็นครู ค่านิยมของสังคมไทยคาดหวังในความเป็นครูไว้สูง ไม่เหมือนข้าราชการฝ่ายอื่น ๆ และตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 นี้เองได้กำหนดให้ตั้งสภาของครูขึ้นมา เรียกว่า “คุรุสภา” และให้ครูทุกคนเป็นสมาชิกของสภานี้ กำหนดให้คุรุสภาทำหน้าที่แทนสมาคมคณาจารย์สมาคม นอกจากนั้นก็ให้ทำหน้าที่ควบคุม ดูแลจรรยาบรรณ ส่งเสริมสวัสดิการของครู และทำหน้าที่การบริหารงานบุคคลแทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ) (พรศรี พานิชวงศ์, 2531, น. 14-22)

คุรุสภาจึงเป็นองค์กรครูแห่งหนึ่งที่มีบทบาทเกี่ยวกับการส่งเสริมและควบคุมระเบียบวินัยจรรยาบรรณครู ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2506 คุรุสภาในฐานะองค์กรวิชาชีพครูจึงได้วางระเบียบเพื่อให้ครูได้ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติขึ้น 2 ฉบับ คือ 1) ระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยจรรยาบรรณของครู พ.ศ. 2506 2) ระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยวินัยของครู พ.ศ. 2506 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยจรรยาบรรณของครู พ.ศ. 2506

- 1.1 ครูควรมีศรัทธาในอาชีพครู และให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน
- 1.2 ครูควรบำเพ็ญตนให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู
- 1.3 ครูควรใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ
- 1.4 ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอนเด็กอย่างใกล้ชิด
- 1.5 ครูควรตั้งใจฝึกสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ
- 1.6 ครูควรรู้จักเสียสละและรับผิดชอบในหน้าที่การงานทั้งปวง
- 1.7 ครูควรรักษาชื่อเสียงของคณะครู
- 1.8 ครูควรรู้จักมีธำรงและพยายามสร้างฐานของตนเอง
- 1.9 ครูควรยึดมั่นในศาสนาที่นับถือและไม่ลบหลู่ศาสนาอื่น
- 1.10 ครูควรบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

2. ระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยวินัยของครู พ.ศ. 2506

- 2.1 ครูต้องสนับสนุนและปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- 2.2 ครูต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู ให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่
- 2.3 ครูต้องสุภาพเรียบร้อย เชื่อฟังและไม่กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา
- 2.4 ครูต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่สถานศึกษา จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้
- 2.5 ครูต้องประพฤติตนอยู่อยู่ในความสุจริต และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์

สุจริต เทียงธรรม

- 2.6 ครูต้องรักษาชื่อเสียงของครุมีให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
- 2.7 ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ
- 2.8 ครูต้องถือและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของสถานศึกษา

2.9 ครูต้องรักษาความสามัคคีระหว่างครูและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงาน

2.10 ครูต้องรักษาความลับของศิษย์ ผู้ร่วมงานและสถานศึกษา

กล่าวได้ว่า ระเบียบทั้งสองนี้เป็นจรรยาบรรณในวิชาชีพครูที่กำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นครั้งแรก และได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับครูตลอดมาเป็นเวลา 20 ปี จนกระทั่ง พ.ศ. 2526 ครูสภาจึงได้ออกประกาศยกเลิกระเบียบทั้ง 2 ออกไป และให้ใช้ระเบียบใหม่เรียกว่า “ระเบียบครูสภาด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526” ต่อมาหลังจากครูสภาได้เผยแพร่ “ระเบียบครูสภาด้วยจรรยาบรรณและวินัย” ไปยังครูและสมาชิกครูสภาทั่วประเทศเพื่อถือปฏิบัติ และได้มีการติดตามประเมินผลและประมวลผลการปฏิบัติตนของครูตามข้อกำหนดดังกล่าวได้พบว่า มีบางข้อขาดความชัดเจนในการกำหนดพฤติกรรมที่ครูควรปฏิบัติ ทำให้ยากต่อการประเมินและพัฒนา ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง อันมีผลต่อผู้ประกอบวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก (สำนักงานเลขาธิการครูสภา, 2539, น. คำนำ)

ครูสภาจึงได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับจรรยาบรรณของวิชาชีพต่าง ๆ รวมทั้งจรรยาบรรณกำหนด “จรรยาบรรณครู” โดยได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2539 มีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการครูสภา, 2540, น. 21-22)

ระเบียบครูสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของครู พ.ศ. 2539

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
2. ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งกาย วาจา และจิตใจ
4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจอารมณ์และสังคมของศิษย์
5. ครูต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ให้กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ
6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์
9. ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

หลังจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกาศใช้ มีการเปลี่ยนฐานะคุรุสภา เป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพครู ต่อมาในวันที่ 5 กันยายน 2548 คุรุสภาได้ประกาศ การใช้จรรยาบรรณวิชาชีพครู (2548) มีรายละเอียดดังนี้

จรรยาบรรณวิชาชีพครูของคุรุสภา (2548) (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 76 ง) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพ

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอโดยต้อง ประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

- 1.1 ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและ

วัฒนธรรมไทย

- 1.3 ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามที่

เป้าหมายกำหนด

- 1.4 ศึกษา หาความรู้ วางแผนการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงาน

อย่างสม่ำเสมอ

- 1.5 คำนึงว่า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็น

ที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- 2.1 เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยา

ไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม

- 2.2 ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

- 2.3 ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความ

เสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

- 2.4 ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้อ และการ

ปฏิบัติหน้าที่

- 2.5 ขัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดผลเสียหาย

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์
  - 1.1 แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ
  - 1.2 รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
  - 1.3 ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้
  - 1.4 อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ
  - 1.5 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบและแบบแผนของทางราชการ
  - 1.6 เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ
  - 1.7 ใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร
  - 1.8 เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์
2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
  - 2.1 ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพ
  - 2.2 ดูหมิ่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศาสตร์ในวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ
  - 2.3 ประกอบงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
  - 2.4 ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบหรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย
  - 2.5 คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
  - 2.6 ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพ ส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย
  - 2.7 ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาศัยองค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
  - 2.8 ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

2.9 ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

2.10 ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่

2.11 ขัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดผลเสียหาย

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.1 ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตา กรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค

1.2 สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส

1.3 ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล

1.4 ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากสื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย

1.5 ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง

1.6 เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 2.1 ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม
- 2.2 ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการ จนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือ ผู้รับบริการ
- 2.3 ดุหมั่นเหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ
- 2.4 เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการ เป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง
- 2.5 จูงใจ โน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ
- 2.6 ชักชวน ใช้ จ้าง วานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข
- 2.7 เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ

ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 1.1 เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 1.2 มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา
2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 2.1 ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 2.2 ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิให้ร้ายผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น
- 2.3 สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์การหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย
- 2.4 เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 2.5 วิพากษ์ วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

ส่วนที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.1 ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

1.2 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.1 ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

2.2 ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม

2.3 ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม

2.4 ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

และเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2556 ได้ยกเลิกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ใช้ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งแบ่งเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากการศึกษามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ใช้ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 พบว่า ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 จะกล่าวถึงเพียงจรรยาบรรณวิชาชีพของครูเท่านั้น ไม่มีรายละเอียดในส่วนของมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพของครูยังคงเดิมไม่ได้เปลี่ยนแปลง มีเพิ่มเติมเพียงคำนิยามจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากความเป็นมาของจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ตามที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของครูเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น และใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูง และมีกฎหมายบังคับใช้เพื่อควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพอีกด้วย

2.4 จรรยาบรรณวิชาชีพของครูในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีองค์กรครูทำหน้าที่ กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูเช่นเดียวกับประเทศไทย ซึ่งได้มีการระบุเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้เช่นกัน โดยต่างก็มีรายละเอียดแตกต่างกัน ดังนี้

จรรยาบรรณวิชาชีพของครูของ Association of American Educators (2014)
สมาคมการศึกษา Association of American Educators (2014) ในประเทศอเมริกา
ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อนักเรียน

1. ครูต้องเมตตา เอาใจใส่ศิษย์ทุกคนอย่างเสมอหน้า เพื่อแก้ไขปัญหา รวมทั้งการฝึกวินัยที่สอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายของโรงเรียน
2. ครูต้องไม่ประจานสิทธิ์ให้ได้รับการเหยียดหยาม
3. ครูต้องไม่เปิดเผยข้อมูลลับของศิษย์เว้นแต่จะมีความต้องการทางกฎหมาย
4. ครูต้องพยายามปกป้อง กันสิทธิ์จากสถานะอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ สุขภาพหรือความปลอดภัยในตัวศิษย์
5. ครูต้องให้ความรู้แก่ศิษย์ด้วยข้อเท็จจริงที่ไม่มีการบิดเบือนลำเอียงมีอคติ

ส่วนตัว

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ครูจะต้องปฏิบัติงาน รับทำงาน รับตำแหน่ง หรือรับผิดชอบ ตามวุฒิทางวิชาชีพที่ตนมีและเงื่อนไขของสัญญาว่าจ้างหรือของการแต่งตั้ง
2. ครูจะต้องดูแลตนเองให้มีสุขภาพที่ดีทางร่างกาย จิตใจ และทางสังคม เพียงพอที่จะนำมาปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้
3. ครูต้องพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอยู่ตลอดเวลา
4. ครูต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ นโยบายของโรงเรียนตราบเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับจรรยาบรรณฉบับนี้
5. ครูต้องไม่นำนโยบายของโรงเรียนหรือองค์กรทางการศึกษา ไปทำการถ่ายทอดอย่างบิดเบือนและจะต้องไม่แสดงความคิดเห็นอันเป็นการขัดแย้งกับนโยบายดังกล่าวเช่นกัน
6. ครูต้องทำรายการเบิกค่าใช้จ่ายด้วยความสุจริต
7. ครูต้องไม่อาศัยสิทธิพิเศษในความเป็นครูหรือจากสถาบัน ในการแสวงหา

ผลประโยชน์ส่วนตัว

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

1. ครูต้องไม่เปิดเผยข้อมูลลับของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพเว้นแต่จะมีความต้องการทางกฎหมาย
2. ครูจะต้องไม่ทำคำแถลงเท็จเกี่ยวกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือระบบของโรงเรียน

3. ครูจะต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับการตัดสินใจอย่างอิสระของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และพยายามขจัดสิ่งที่จะมาบังคับหมู่คณะครูให้สนับสนุนการกระทำหรือลัทธิที่ขัดต่อหลักคุณธรรมทางวิชาชีพครู

ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ปกครองและชุมชน

1. ครูต้องพยายามแจ้งผู้ปกครองในเรื่องที่ควรเปิดเผยเพื่อเห็นแก่ศิษย์
2. ครูต้องพยายามเข้าใจและเคารพในค่านิยมและประเพณีจากวัฒนธรรมหลากหลายที่แสดงออกในชุมชนและในชั้นเรียน
3. ครูต้องมีบทบาทที่สร้างสรรค์และชัดเจนในความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สรุปได้ว่า สมาคม Association of American Educators (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 4 องค์ประกอบ คือ จรรยาบรรณต่อนักเรียน จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้ปกครองและชุมชน

จรรยาบรรณวิชาชีพครูของสมาคมครูเมืองอัลเบอร์ตาในประเทศแคนาดา (Alberta Teacher's Association, 2004)

สมาคมครูเมืองอัลเบอร์ตาในประเทศแคนาดา Alberta Teacher's Association (2004) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อศิษย์

1. ครูต้องสอนในลักษณะที่ เคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของศิษย์ทุกคน โดยปราศจากการมีอคติทางเชื้อชาติ ความเชื่อในศาสนา สีผิวเพศ ลัทธิเพศ รูปพรรณทางเพศ ลักษณะทางกายภาพ การไร้ความสามารถสถานภาพสมรส อายุ บรรพบุรุษ ถิ่นกำเนิด ถิ่นที่อยู่ฐานะทางเศรษฐกิจ ภูมิหลังทางภาษา
2. ครูต้องรับผิดชอบในหน้าที่ที่วินิจฉัยความต้องการทางการศึกษาของศิษย์ กำหนดแผนการศึกษา ดำเนินการสอนตามแผน และประเมินความก้าวหน้าของศิษย์ ทั้งนี้ครูจะมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวให้กับบุคคลอื่นที่มีใช้ครูไม่ได้
3. ครูอาจมอบหมายให้กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ครูปฏิบัติการสอนในกิจกรรมบางอย่างได้ โดยมีเงื่อนไขว่าครูต้องเป็นผู้ควบคุมและสั่งการในกิจกรรมนั้น
4. ครูต้องปฏิบัติต่อศิษย์อย่างมีศักดิ์ศรี มีความเคารพ และคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของเราเหล่าศิษย์อย่างมีเมตตา ต้องการช่วยเหลือ
5. ครูต้องไม่เปิดเผยข้อมูลลับของศิษย์เว้นแต่จะทำเพราะเป็นผลดีกับตัวศิษย์หรือเพราะมีความต้องการทางกฎหมาย

6. ครูต้องไม่รับค่าตอบแทนสอนพิเศษจากศิษย์เฉพาะในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบการสอนอยู่แล้ว

7. ครูต้องไม่ใช้ความเป็นครูเพื่อประโยชน์ในการขายสินค้าและบริการแก่ศิษย์ในชั้นเรียนของตน

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อผู้บริหารสถานศึกษา

1. ครูต้องไม่รับหน้าที่ที่ตนเองไม่มีคุณสมบัติ หรือหน้าที่ที่มีเงื่อนไขยากลำบากในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพครู

2. ครูต้องไม่รับหน้าที่ให้ครบตามเงื่อนไขข้อผูกพันในสัญญาว่าจ้างและจะสิ้นสุดสัญญาด้วยความยินยอมจากของทั้งสองฝ่าย หรือเป็นไปตามกฎหมาย

3. เมื่อครูมีความประสงค์จะลาออก ครูจะต้องแจ้งล่วงหน้าให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. ครูจะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่สมาคมซึ่งทำหน้าที่แทนครู ได้ทำการเจรจาตกลงกับผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

1. จะไม่ทำลายความเชื่อมั่นของศิษย์ที่มีต่อครูผู้อื่น

2. ครูย่อมวิจารณ์ความสามารถของและชื่อเสียงทางวิชาชีพของครูผู้อื่นได้เมื่อเป็นการลับเฉพาะต่อผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสม และครูผู้นั้นได้รับทราบไว้ล่วงหน้าแล้ว

3. ครูจะต้องทำรายงานการปฏิบัติงานทางวิชาชีพของครูผู้อื่นอย่างเป็นธรรม และก่อนที่จะส่งรายงานให้ทำสำเนารายงานให้ครูผู้นั้นได้อ่านด้วย

4. ครูจะต้องไม่ทำเพราะความแค้นหรือเพราะประโยชน์ส่วนตัวในการดำเนินการถอดถอนครูผู้อื่นออก

5. ครูมีหน้าที่ต้องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หากพบว่านโยบายและข้อปฏิบัติของสถานศึกษาขัดกับมนุษยธรรมของครู

6. ผู้บริหารต้องให้ออกาสผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

1. ครูจะรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีในวิชาชีพครู

2. ครูจะไม่ผูกพันกับกิจการงานอื่นซึ่งจะมีผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการทางวิชาชีพ

สรุปได้ว่า สมาคมครูเมืองอัลเบอร์ตาในประเทศแคนาดา Alberta Teacher's Association (2004) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 4 องค์ประกอบ คือ จรรยาบรรณต่อศิษย์ จรรยาบรรณต่อผู้บริหารสถานศึกษา จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพครูของ Florida Department of Education (2014) สมาคมครูของ Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านผู้เรียน

1. พัฒนาศักยภาพของศิษย์
2. ดูแล เคารพ และเชื่อมั่นศิษย์
3. ให้โอกาสอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านสาธารณะ

1. รู้จักแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวและเรื่องสถาบัน
2. ยอมรับในการแสดงออกทั้งโดยตรงและโดยอ้อมของประชาชนต่อการศึกษา
3. ไม่รับสินบนหรือสิ่งของที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพหรือ

ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ

1. เป็นสมาชิกที่ดีโดยซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพ
2. ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
3. ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลตนเอง
4. ไม่เปิดเผยข้อมูลเพื่อนร่วมวิชาชีพ
5. ไม่จงใจประสังค์ร้ายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

สรุปได้ว่า สมาคมครู Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 3 องค์ประกอบ คือ จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านผู้เรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านสาธารณะ และจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพครูของ New Zealand Teachers Council (2014)

สมาคมครูของ New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพด้านผู้เรียน

1. พัฒนาโดยเน้นความสำคัญของศิษย์
2. เข้าใจความแตกต่างและความหลากหลายของศิษย์

3. ส่งเสริมเอาใจใส่คุณภาพชีวิตของศิษย์

4. รักษาความลับของศิษย์

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพด้านผู้ปกครอง

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องการดูแลและการศึกษาของนักเรียน

2. เคารพความเป็นส่วนตัวของครอบครัวศิษย์

3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวศิษย์

4. ให้ข้อมูลที่เป็นจริงของศิษย์

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพด้านผู้สังคม

1. สนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน

2. เป็นศูนย์กลางส่งเสริมอุดมการณ์แบบประชาธิปไตย

3. อนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม

ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณวิชาชีพด้านวิชาชีพ

1. มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ

2. พัฒนาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

3. ให้ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตนเอง

4. ส่งเสริมนโยบายการศึกษา

5. สร้างวัฒนธรรมความเป็นมืออาชีพ

6. เคารพและยอมรับเพื่อนร่วมวิชาชีพ

7. ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมวิชาชีพให้เป็นมืออาชีพ

8. ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ

9. ไม่ละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

สรุปได้ว่า สมาคมครู New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 4 องค์ประกอบ คือ จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านผู้เรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านผู้ปกครอง จรรยาบรรณวิชาชีพด้านผู้สังคม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพครูของ North Carolina State Board Of Education (2014)

คณะกรรมการการศึกษา North Carolina State Board Of Education (2014)

ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพด้านผู้เรียน

1. ดูแลเอาใจใส่สุขภาพและความปลอดภัยของศิษย์

2. สร้างความสัมพันธ์กับศิษย์อย่างเหมาะสม

3. ประเมินผลจากความสามารถและผลงาน

4. ยุติธรรมและเป็นธรรมกับศิษย์ทุกคน
5. ไม่รับสินบนจากศิษย์
6. เป็นแบบอย่างที่ดี

ด้านที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพด้านระบบปฏิบัติงานสถานศึกษา

1. สร้างบรรยากาศห้องเรียนที่ดีและส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีศักยภาพสูง
2. ยอมรับความหลากหลายของนักเรียน ครอบครัว บุคคลในสถานศึกษา
3. มีความเชื่อที่ถูกต้องและไม่ละทิ้งหน้าที่สำคัญโดยปราศจากเหตุผลสำคัญ
4. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจกระบวนการทำงานอย่าง

มืออาชีพ

ด้านที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพด้านวิชาชีพ

1. ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
2. ไม่ละเมิดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. แสวงหาความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพ

สรุปได้ว่า คณะกรรมการการศึกษาของ North Carolina State Board Of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ 3 องค์ประกอบ คือ จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านผู้เรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านระบบปฏิบัติงานสถานศึกษา และจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ

2.5 องค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

จากการศึกษาองค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้งในประเทศและต่างประเทศสามารถนำมาสังเคราะห์ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

องค์ประกอบจรรยาบรรณ วิชาชีพของครู	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556)	Association of American Educators (2014)	A The Alberta Teachers Association (2004)	Florida Department of Education (2014)	New Zealand Teachers Council (2014)	North Carolina State Board Of Education (2014)	ความถี่
1. จรรยาบรรณต่อตนเอง	/						1
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	/	/	/	/	/	/	6
3. จรรยาบรรณต่อผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	6
4. จรรยาบรรณ ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	/		/				2
5. จรรยาบรรณต่อสังคม	/	/		/	/		4
6. จรรยาบรรณ ต่อการปฏิบัติงาน		/				/	2
7. จรรยาบรรณ ต่อผู้บริหารสถานศึกษา			/				1
8. จรรยาบรรณ ต่อผู้ปกครอง					/		1

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพของครูจากนักการศึกษา ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ดังตารางแสดงออกมาในรูปความถี่ จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพของครูที่ได้จากการสังเคราะห์ มีจำนวนทั้งหมด 8 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการการสังเคราะห์องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพของครูไว้ดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญองค์ประกอบหนึ่ง ซึ่งจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครูพบว่าจรรยาบรรณต่อวิชาชีพมีความถี่สูงสุด (ความถี่เท่ากับ 6) และจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบที่รวบรวมคุณลักษณะของจรรยาบรรณต่อ

ตนเองจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน และจรรยาบรรณต่อผู้บริหารสถานศึกษา

2. จรรยาบรรณต่อผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่ง วิชาชีพครู สิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องให้ความสำคัญคือผู้เรียน และจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพ ครูพบว่าจรรยาบรรณต่อผู้เรียนมีความถี่สูงสุด (ความถี่เท่ากับ 6) ด้วย

3. จรรยาบรรณต่อผู้สังคม เป็นอีกองค์ประกอบที่สำคัญ จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครูพบว่าจรรยาบรรณต่อผู้เรียนมีความถี่สูง (ความถี่เท่ากับ 4) และจากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้ปกครอง ก็เป็นส่วนหนึ่งของจรรยาบรรณต่อสังคมด้วย

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องประกอบเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยครั้งนี้ 3 องค์ประกอบ คือ

1. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
2. จรรยาบรรณต่อผู้เรียน
3. จรรยาบรรณต่อสังคม

2.5.1 องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของคุรุสภา และสมาคมครูในประเทศต่าง ๆ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ให้ประกาศยกเลิกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพเดิม ได้แก่ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) ให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 แทนซึ่งได้กำหนดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีสาระสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) รัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพ 2) รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และ 3) เป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ

Alberta Teacher's Association (2004) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ โดยมีสาระสำคัญ 2 ประการ ประกอบด้วย 1) รักษาเกียรติและศักดิ์ศรีในวิชาชีพ และ 2) ไม่ทำกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการทางวิชาชีพ

Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐานประกอบวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ มีสาระสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) เป็นสมาชิกที่ดีโดยซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพ 2) ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ 3) ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลตนเอง 4) ไม่เผยแพร่ข้อมูลเพื่อนร่วมวิชาชีพ และ 5) ไม่จงใจประสงคร้ายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ โดยมีสาระสำคัญ 9 ประการ ประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบต่อ

วิชาชีพ 2) พัฒนาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง 3) ให้ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตนเอง 4) ส่งเสริมนโยบายการศึกษา
5) สร้างวัฒนธรรมเป็นมืออาชีพ 6) เคารพและยอมรับเพื่อนร่วมวิชาชีพ 7) ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วม
วิชาชีพให้เป็นมืออาชีพ 8) ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ และ 9) ไม่ละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

North Carolina State Board Of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบ
จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพครู มีสาระสำคัญ 3 ประการ ประกอบด้วย 1) ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
2) ไม่ละเมิดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ และ 3) แสวงหาความก้าวหน้าและพัฒนาศาสตร์

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556)	The Alberta Teacher's Association (2004)	Florida Department of Education (2014)	New Zealand Teachers Council (2014)	North Carolina State Board Of Education (2014)	ความถี่
1. รัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพครู	/	/		/	/	4
2. รับผิดชอบต่อวิชาชีพครู	/			/		2
3. เป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพครู	/		/	/		3
4. ไม่ทำกิจการงานที่มีผลกระทบต่อ คุณภาพการให้บริการทางวิชาชีพครู		/				1
5. ส่งเสริมพัฒนาศาสตร์ตนเอง				/	/	2
6. ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จและเป็น ความลับ			/	/	/	3
7. เคารพและยอมรับเพื่อนร่วมวิชาชีพครู			/	/		2
8. ไม่เผยแพร่ข้อมูลเพื่อนร่วมวิชาชีพครู			/			1

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพจากสมาคมครูทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ดังตารางแสดงออกมาในรูปความถี่ จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ที่ได้จากการสังเคราะห์ มีจำนวนทั้งหมด 8 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของจรรยาบรรณต่อวิชาชีพไว้ดังนี้

1. การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู จากการศึกษาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยพบว่า การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูพึงมี และจากการพิจารณาองค์ประกอบที่มีพบว่าความถี่สูงสุด (ในที่นี่ความถี่เท่ากับ 4)

2. การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู จากการศึกษาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยพบว่า คุณลักษณะการไม่ทำกิจการงานที่มีผลกระทบต่อคุณภาพ การให้บริการทางวิชาชีพ และการไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จและเป็นความลับ เป็นคุณลักษณะหนึ่งของการรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู ผู้วิจัยจึงได้เลือก การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู เป็นองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

3. การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู จากการศึกษาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยพบว่า คุณลักษณะการเคารพและยอมรับเพื่อนร่วมวิชาชีพ และไม่เผยแพร่ข้อมูลเพื่อนร่วมวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะหนึ่งของการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู ผู้วิจัยจึงได้เลือกการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู เป็นองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

4. การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง จากการศึกษาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยพบว่าส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพครู พึงมีและควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเกิดประโยชน์ต่อตนเอง ผู้เรียน สถานศึกษา และสังคม

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยครั้งนี้ 4 องค์ประกอบ คือ

1. การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู
2. การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู
3. การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู
4. การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบไปศึกษาค้นคว้าเพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์แต่ละองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเกี่ยวกับรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ว่าประกอบด้วย รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้ และอุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ

Jacop, Decker, and Hartshome (2011) ได้กำหนดองค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ในหนังสือ Ethics and Law for School Psychologists โดยระบุตัวชี้วัดด้านรักและศรัทธาในวิชาชีพ ว่าประกอบด้วย การชื่นชมศรัทธาในวิชาชีพ และการทำงานอุทิศตนเพื่อวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

North Carolina State Board Of Education (2014) ได้กำหนดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเกี่ยวกับรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ว่าประกอบด้วย ไม่ละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู

Teaching Council of Aotearoa New Zealand (2017) ได้กำหนดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเกี่ยวกับรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ว่าประกอบด้วย ส่งเสริมวิชาชีพ มีความเคารพ ให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ และส่งเสริมวัฒนธรรมวิชาชีพ

Alberta Teacher's Association (2004) ได้กำหนดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเกี่ยวกับรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ว่าครูจะรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีในวิชาชีพครู

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามขององค์ประกอบ “การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านชื่นชมศรัทธาในวิชาชีพครู รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู และการทำงานอุทิศตนเพื่อวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดคุณลักษณะของความรับผิดชอบต่อวิชาชีพไว้ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

Teaching Council of Aotearoa New Zealand (2017) ได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ว่าประกอบด้วย ให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ แสดงให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงและมีประสิทธิภาพ

New Zealand Teachers Council (2014) ได้อธิบายองค์ประกอบเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ว่าประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและแบบแผนของวิชาชีพ การปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพด้วยความรับผิดชอบต่อ

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามเชิงปฏิบัติการขององค์ประกอบ “การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จและเป็นความลับ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและแบบแผนของวิชาชีพ และจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงและมีประสิทธิภาพ

3. การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดสาระสำคัญของพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ ว่าประกอบด้วย การสร้างสรรค์และพัฒนาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องการใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กรการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพโดยยึดมั่นในหลักความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและไม่เอื้อประโยชน์ในทางมิชอบแก่บุคคลอื่น

Jacop, Decker, and Hartshorne (2011) ได้กำหนดองค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ในหนังสือ Ethics and Law for School Psychologists โดยระบุตัวชี้วัดด้านการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ ว่าประกอบด้วย การพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิก เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพและไม่เอื้อประโยชน์ในทางมิชอบแก่บุคคลอื่น

Florida Department of Education (2014) สมาคมครูของ Florida ได้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐานประกอบวิชาชีพครูด้านการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ ว่าประกอบด้วย เป็นสมาชิกที่ดีโดยซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพ ไม่เผยแพร่ข้อมูลเพื่อนร่วมวิชาชีพ และไม่จงใจประสงคร้ายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

New Zealand Teachers Council (2014) สมาคมครูของนิวซีแลนด์ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ ว่าประกอบด้วย ส่งเสริมนโยบายการศึกษา เคารพและยอมรับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมวิชาชีพให้เป็นมืออาชีพ ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ และไม่ละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามขององค์ประกอบ “การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพครูอย่างสร้างสรรค์ เคารพและยอมรับเพื่อนร่วมวิชาชีพครู ไม่เผยแพร่ข้อมูลเพื่อนร่วมวิชาชีพครู

4. ส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดสาระสำคัญของพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง ว่าประกอบด้วย การศึกษาหาความรู้วางแผนการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

Association of American Educations (2014) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ ว่าครูต้องพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอยู่เสมอ

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเองว่าพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และสร้าง วัฒนธรรมความมีอาชีพ

North Carolina State Board Of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบ จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง ประกอบด้วย แสวงหาความก้าวหน้าและ พัฒนาวิชาชีพ

Teaching Council of Aotearoa New Zealand (2017) ได้กำหนดจรรยาบรรณ วิชาชีพครูด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง ประกอบด้วย จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงและมี ประสิทธิภาพ ส่งเสริมวัฒนธรรมวิชาชีพ

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามของ องค์ประกอบ “การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกใน ด้านการศึกษา หาความรู้ วางแผนการพัฒนาดตนเอง และนำเทคนิคด้านวิชาชีพครูที่ทันสมัยมาใช้แก่ผู้เรียน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

2.5.2 องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียนของคุรุสภาและสมาคมครูใน ประเทศต่าง ๆ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ประกาศยกเลิกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพเดิม ได้แก่ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) ให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 แทนซึ่งได้กำหนดจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือศิษย์ 2) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ดีงาม 3) ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และ 4) ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค

Alberta Teacher's Association (2004) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณ วิชาชีพครูด้านผู้เรียน โดยมีสาระสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) เคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของศิษย์ทุกคน 2) รับผิดชอบในหน้าที่การสอนให้ตรงกับความต้องการทางการศึกษาของศิษย์ 3) รัก เมตตา เคารพ และช่วยเหลือศิษย์ 4) ไม่เปิดเผยข้อมูลลับของศิษย์ และ 5) ไม่ใช้ความเป็นครูเพื่อประโยชน์ส่วนตน

Association of American Educators (2014) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณ วิชาชีพครูด้านผู้เรียน มีสาระสำคัญประกอบด้วย 1) ดูแลเอาใจใส่อย่างดีและเป็นธรรมต่อศิษย์ 2) ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยามศิษย์ 3) ไม่เปิดเผยความลับของศิษย์ 4) ไม่บิดเบือนลำเอียงหรืออคติต่อศิษย์ และ 5) เอาใจใส่ ดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของศิษย์

Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐานประกอบวิชาชีพครูด้านผู้เรียน มีสาระสำคัญประกอบด้วย 1) พัฒนาศักยภาพของศิษย์ 2) ดูแลเคารพและเชื่อมั่นศิษย์ และ 3) ให้โอกาสอย่างเสมอภาคเท่าเทียมสำหรับทุกคน

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านผู้เรียน โดยมีสาระสำคัญดังนี้ 1) พัฒนาโดยเน้นความสำคัญของศิษย์ 2) เข้าใจความแตกต่างและหลากหลายของศิษย์ 3) ส่งเสริมดูแลเอาใจใส่คุณภาพชีวิตของศิษย์ และ 4) รักษาความลับของศิษย์

North Carolina State Board Of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านผู้เรียน มีสาระสำคัญ 6 ประการ ประกอบด้วย 1) ดูแลเอาใจใส่สุขภาพและความปลอดภัยของศิษย์ 2) สร้างความสัมพันธ์กับศิษย์อย่างเหมาะสม 3) ประเมินผลจากความสามารรถและผลงาน 4) ยุติธรรมและเป็นธรรมกับศิษย์ทุกคน 5) ไม่รับสินบนจากศิษย์ และ 6) เป็นแบบอย่างที่ดี

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน

องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556)	The Alberta Teachers Association (2004)	Association of American Educators (2014)	Florida Department of Education (2014)	New Zealand Teachers Council (2014)	North Carolina State Board Of Education (2014)	ความถี่
1. รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน	/	/					2
2. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม	/			/	/	/	4
3. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	/					/	2

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

องค์ประกอบจรรยาบรรณ ต่อผู้เรียน	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556)	The Alberta Teachers Association (2004)	Association of American Educators (2014)	Florida Department of Education (2014)	New Zealand Teachers Council (2014)	North Carolina State Board Of Education (2014)	ความถี่
4. ให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค	/	/	/	/	/	/	4
5. เอาใจใส่ดูแลสุขภาพและความ ปลอดภัยของผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	3
6. สร้างสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับ ศิษย์	/	/	/	/	/	/	1
7. ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	1
8. ไม่เปิดเผยความลับของผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	3
9. ดูแลเคารพและเชื่อมั่นผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	1
10. เข้าใจความแตกต่าง และหลากหลายของผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	2
11. ไม่ใช่ความเป็นครู เพื่อประโยชน์ส่วนตน	/	/	/	/	/	/	2

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน จากนักการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ดังตารางแสดงออกมาในรูปความถี่ จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของจรรยาบรรณต่อผู้เรียนที่ได้จากการสังเคราะห์ มีจำนวนทั้งหมด 11 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียนไว้ดังนี้

1. การมีความรัก เมตตา ช่วยเหลือผู้เรียน จากการศึกษารายการประกอบ จรรยาบรรณต่อผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่า การมีความรัก เมตตา ช่วยเหลือผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่รวบรวม คุณลักษณะหลาย ๆ อย่าง เช่น การเอาใจใส่ดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน การสร้างสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้เรียน ไม่เปิดเผยความลับของผู้เรียน และดูแลเคารพและเชื่อมั่นผู้เรียน เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกคุณลักษณะ การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียนเป็น องค์ประกอบของจรรยาบรรณต่อผู้เรียน

2. การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณา องค์ประกอบที่มีความถี่สูงสุด (ในที่นี้ความถี่เท่ากับ 4) และคุณลักษณะการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงามเป็นสิ่ง สำคัญที่ผู้เรียนควรได้รับจากผู้ประกอบวิชาชีพครู

3. การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณา องค์ประกอบที่มีความถี่สูงสุด (ในที่นี้ความถี่เท่ากับ 4) และคุณลักษณะให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอ ภาค เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรได้รับจากผู้ประกอบวิชาชีพครู

4. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จากการศึกษารายการประกอบ จรรยาบรรณต่อผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่า การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นองค์ประกอบที่มีความ สำคัญมาก เพราะการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ประกอบวิชาชีพครู เป็นคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่ครูควรจะมีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน และการไม่ใช้ความเป็นครูเพื่อประโยชน์ส่วน ตนเป็นคุณลักษณะหนึ่งของการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยครั้งนี้ 4 องค์ประกอบ คือ

1. การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน
2. การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม
3. การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค
4. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบ ไปศึกษาค้นคว้าเพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์แต่ละองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556)ได้กำหนดสาระสำคัญของพฤติกรรมตาม จรรยาบรรณต่อผู้เรียนเกี่ยวกับความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือศิษย์ คือ การให้ความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ดีงาม

Association of American Educations (2014) ได้กำหนดสาระสำคัญของ จรรยาบรรณต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่อย่างดีและเป็นธรรมชาติต่อศิษย์ ว่าจะต้องใส่ใจพัฒนาทักษะ ชีวิตผู้เรียนให้มีความรู้ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า สร้างทักษะความถนัด และค่านิยมของศตวรรษที่ 21

Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐาน ประกอบวิชาชีพครูด้านผู้เรียน การดูแลรักษา เคารพและเชื่อมั่นศิษย์ ประกอบด้วย การรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับ จรรยาบรรณต่อผู้เรียนด้านการส่งเสริมเอาใจใส่คุณภาพชีวิตของศิษย์ เช่น ความรัก ความเมตตา การดูแล เอาใจใส่เป็นอย่างดี ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ จากทัศนะของนักวิชาการในหน่วยงานต่างๆดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามของ องค์ประกอบ “การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการ แสดงออกในด้านการให้ความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ เอาใจใส่ดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน ไม่เปิดเผยความลับ เคารพ และเชื่อมั่นผู้เรียน

2. การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดสาระสำคัญของพฤติกรรมตาม จรรยาบรรณต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม ว่าประกอบด้วย ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย

Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐาน ประกอบวิชาชีพครูด้านส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม มีสาระสำคัญ คือ การพัฒนาศักยภาพของศิษย์ และดูแลเคารพและเชื่อมั่นศิษย์

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม โดยมีสาระสำคัญดังนี้ พัฒนาโดยเน้น ความสำคัญของศิษย์ และส่งเสริมดูแลเอาใจใส่คุณภาพชีวิตของศิษย์

Teaching Council of Aotearoa New Zealand (2017) ได้กำหนดจรรยาบรรณ วิชาชีพครูด้านส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม ประกอบด้วย ส่งเสริมความสามารถและตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามขององค์ประกอบ “การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม” หมายถึงการที่ครูแสดงพฤติกรรม หรือการแสดงออกในด้านความตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์ได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมความสามารถและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

3. การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดสาระสำคัญของพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพเกี่ยวกับให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค มีสาระสำคัญ คือ ให้ศิษย์มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์ ด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

Jacop, Decker, and Hartshome (2011) ได้กำหนดองค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ในหนังสือ Ethics and Law for School Psychologists โดยระบุตัวชี้วัดด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ประกอบด้วย จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต สุขภาพจิต และสุขภาพกาย

Association of American Educations (2014) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ว่าครูต้องเมตตา เอาใจศิษย์ทุกคนอย่างเสมอภาค และให้ความรู้แก่ศิษย์ด้วยข้อเท็จจริงที่ไม่มีการบิดเบือนมโนคติส่วนตัว

The Alberta Teacher's Association (2004) ได้กำหนดจรรยาบรรณต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค มีสาระสำคัญ คือ ครูต้องปฏิบัติต่อศิษย์อย่างมีศักดิ์ศรี มีความเคารพ และคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของเหล่าศิษย์อย่างมีเมตตา

Teaching Council of Aotearoa New Zealand (2017) ได้กำหนดจรรยาบรรณต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค มีสาระสำคัญ คือ ครูต้องปฏิบัติกับผู้เรียนอย่างมีคุณธรรมและความสัมพันธ์ที่มีจรรยาบรรณโดยเคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามขององค์ประกอบ “การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกในด้านความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาค และให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยข้อเท็จจริงที่ไม่มีการบิดเบือนมโนคติส่วนตัว เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียน ด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

4. การประพุดติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) คุรุสภาให้ประกาศยกเลิกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพเดิม ได้แก่ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) ให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 แทน ซึ่งได้กำหนดจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการเกี่ยวกับประพุดติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีสาระสำคัญ คือ สร้างเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นประชาธิปไตย ภูมิใจในความเป็นไทย และคุณธรรมจริยธรรม

The Alberta Teacher's Association (2004) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับประพุดติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีสาระสำคัญ คือ ไม่ใช้ความเป็นครูเพื่อประโยชน์ส่วนตน

North Carolina State Board Of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกี่ยวกับประพุดติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีสาระสำคัญ คือ ยุติธรรมและเป็นธรรมกับศิษย์ทุกคน ไม่รับสินบนจากศิษย์ และเป็นแบบอย่างที่ดี

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปรนิยามขององค์ประกอบ “การประพุดติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรม หรือการแสดงออกในด้านการประพุดติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญของผู้เรียน และไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

2.5.3 องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคมของคุรุสภา และสมาคมครูในประเทศต่าง ๆ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ให้ประกาศยกเลิกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพเดิม ได้แก่ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) ให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 แทนซึ่งได้กำหนดจรรยาบรรณต่อสังคม มีสาระสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม 2) รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และ 3) ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

Association of American Educators (2014) ได้ กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณต่อสังคม มีสาระสำคัญประกอบด้วย 1) แจ้งผู้ปกครองในเรื่องที่ควรเปิดเผย 2) เข้าใจความหลากหลายของค่านิยมและประเพณีของชุมชน และ 3) ความสัมพันธ์โรงเรียนชุมชนอย่างสร้างสรรค์

Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐานประกอบวิชาชีพครูด้านสังคม มีสาระสำคัญ ประกอบด้วย 1) รู้จักแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวและเรื่อง

สถาบัน 2) ยอมรับในการแสดงออกทั้งโดยตรงและโดยอ้อมของประชาชนต่อการศึกษา และ 3) ไม่รับสินบนหรือสิ่งของที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจในวิชาชีพหรือผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านสังคม โดยมีสาระสำคัญดังนี้ 1) สนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน 2) เป็นศูนย์กลางส่งเสริมอุดมการณ์แบบประชาธิปไตย และ 3) อนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสังคม

ตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม

องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556)	Association of American Educators (2014)	Florida Department of Education (2014)	New Zealand Teachers Council (2014)	ความถี่
1. ผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม	/	/		/	3
2. รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม	/	/	/		3
3. ยึดมั่นในการปกครองระบบประชาธิปไตย	/			/	2
4. แจ้งผู้ปกครองในเรื่องที่ควรเปิดเผย		/			1
5. เข้าใจความหลากหลายของค่านิยมและประเพณีของชุมชน		/			1
6. สนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน				/	1

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม จากสมาคมครูทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ดังตารางแสดงออกมาในรูปความถี่ จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคมที่ได้สังเคราะห์ มีจำนวนทั้งหมด 6 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม ไว้ดังนี้

1. การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่สูงสุด (ในที่นี้ความถี่เท่ากับ 3) และคุณลักษณะการเข้าใจความหลากหลายของค่านิยมและประเพณีของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของการเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม

2. การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่สูงสุด (ในที่นี้ความถี่เท่ากับ 3) และคุณลักษณะการส่งเสริมและสนับสนุนความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน เป็นส่วนหนึ่งของการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้้องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยครั้งนี้ 2 องค์ประกอบ คือ

1. การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม
2. การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบไปศึกษาค้นคว้าเพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์แต่ละองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดสาระสำคัญของพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อสังคมเกี่ยวกับการเป็นผู้นำการอนุรักษ์ มีสาระสำคัญ คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

Association of American Educations (2014) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้าน การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม มีสาระสำคัญ คือ ครูต้องพยายามเข้าใจและเคารพในค่านิยมและประเพณีจากวัฒนธรรมหลากหลายที่แสดงออกในชุมชนและในชั้นเรียน

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านการเป็นผู้นำการอนุรักษ์ โดยมีสาระสำคัญ คือ ครูต้องอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม พร้อมทั้งสนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปนิยามขององค์ประกอบ “การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม” หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรม หรือการแสดงออกด้านการเข้าใจความหลากหลายของค่านิยมและประเพณีของชุมชน ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการ

เรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม และสังคมและพัฒนาเศรษฐกิจ

2. การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดสาระสำคัญของพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อสังคมเกี่ยวกับการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มีสาระสำคัญ คือ ร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม

Jacop, Decker, and Hartshome (2011) ได้กำหนดองค์ประกอบของจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ในหนังสือ Ethics and Law for School Psychologists โดยระบุตัวชี้วัดด้านการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มีสาระสำคัญ คือ สนับสนุนกิจกรรมของชุมชนเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม อนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรม เสียสละและเห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

Florida Department of Education (2014) ได้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐานประกอบวิชาชีพครูด้านการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มีสาระสำคัญ คือ การไม่รับสินบนหรือสิ่งของที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจทางวิชาชีพหรือผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ

New Zealand Teachers Council (2014) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ว่าสนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน และเป็นศูนย์กลางส่งเสริมอุดมการณ์แบบประชาธิปไตย

Teaching Council of Aotearoa New Zealand (2017) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ว่าสนับสนุนและปกป้องสิทธิมนุษยชน ความยั่งยืนและความยุติธรรมในสังคม แสดงให้เห็นถึงจรรยาบรรณที่มีต่อสังคม

จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปรายการขององค์ประกอบ “การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม” หมายถึง การที่ครูแสดงความประพฤติหรือการแสดงออกในด้านการร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา เสียสละและเห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคน

2.6 การส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

กมลวรรณ มงคลศิริ (2545, น. 85-89) ได้ให้แนวคิดในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณว่าระเบียบหรือข้อบังคับในด้านจริยธรรมของครูการศึกษาของระบบ ตลอดจนนักศึกษาออกระบบโดยทั่วไป ควรกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทางรูปธรรม ควรระบุไว้อย่างชัดเจน เป็นธรรมไม่กำกวมและเป็นสิ่งที่ข้าราชการครูตลอดจนนักศึกษาโดยทั่วไปยอมรับและยึดถือปฏิบัติ และอีกลักษณะหนึ่งคือลักษณะทางนามธรรม อาจบัญญัติไว้ให้เป็นลักษณะที่น่าชื่นชม น่าศรัทธา เป็นที่เคารพยกย่องและ

นับถือของนักการศึกษาและประชาชนทั่วไป และเสนอว่าการพัฒนาและเสริมสร้างจริยธรรมในวิชาชีพครูหรือนักการศึกษาทำได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การเสริมสร้างและรักษาระดับวิชาชีพ

1.1 จัดให้มีการประชุมสัมมนา และฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการพบปะหารือกันระหว่างบุคคลที่มีปัญหา หรือข้อข้องใจในเรื่องเกี่ยวกับจริยธรรม เพื่อหาข้อยุติหรือแนวทางต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบวิชาชีพครู หรือนักศึกษานอกระบบส่วนใหญ่หรือทั้งหมด

1.2 สนับสนุนให้มีการประหยัด ซึ่งครอบคลุมถึงการประหยัดในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประหยัดโดยส่วนตัวและครอบครัว

1.3 การยกย่องชมเชย นักศึกษานอกระบบที่มีจริยธรรมจรรยาบรรณมีคุณธรรม เพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่นักศึกษานอกระบบโดยทั่วไป

1.4 การลงโทษ ในกรณีที่มีการกระทำผิดกฎ ข้อบังคับ หรือจริยธรรมของนักศึกษานอกระบบ ผู้ที่กระทำผิดจะต้องได้รับการพิจารณาโทษอย่างจริงจัง ยุติธรรม และทัตเทียมกัน ซึ่งกฎข้อบังคับเกี่ยวกับจริยธรรมต้องครอบคลุมทั้งสถาบันและบุคคล เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ

2. การพัฒนาและเสริมสร้างจริยธรรมในระดับการศึกษาทั่ว ๆ ไปก่อนเข้ารับการศึกษา เฉพาะสาขาวิชาชีพ

3. การพัฒนาและเสริมสร้างจริยธรรมของนักศึกษานอกระบบในระดับการศึกษาระดับวิชาชีพโดย

3.1 จัดกิจกรรมให้อาจารย์และนิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสคลุกคลีมีชีวิตร่วมกับชาวบ้านเป็นครั้งคราว เพื่อให้ได้รู้และเข้าใจสภาพที่แท้จริงในสังคม ตลอดจนความต้องการและความคาดหวังของสังคมและประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ

3.2 ทดลองให้ไปติดต่อขอรับบริการตามหน่วยงานหรือองค์กรที่จัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โดยไม่แสดงสถานภาพตนเองเพื่อเข้าใจและรู้ถึงระบบมีข้อจำกัดของกฎระเบียบต่าง ๆ ตลอดจนทั้งขั้นตอนที่ประชาชนจะต้องกระทำในการขอรับบริการการศึกษานอกระบบเพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลและหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3.3 ถ่ายทอดความรู้ให้กับนิสิตนักศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างของความต้องการ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาความสามารถสูงสุดของแต่ละบุคคล

3.4 การให้ความสำคัญต่อคะแนนจริยธรรมจนใช้เป็นคะแนนพื้นฐานตลอดหลักสูตรการศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์ว่าพฤติกรรมใดที่พึงประสงค์จะได้รับคะแนนมาก ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จะถูกตัดคะแนน

สุกิจ ศรีพรหม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, น. 26) กล่าวในวารสารวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมจรรยาบรรณข้าราชการครู ดังนี้ กลยุทธ์การนำจรรยาบรรณไปสู่การปฏิบัติ กลยุทธ์การนำจรรยาบรรณไปสู่การปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องสร้างหลักการและมาตรการปฏิบัติ อย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดกลยุทธ์ได้ดังนี้

1. ให้บรรจุและสอดแทรกเรื่องจรรยาบรรณครูไว้ในหลักสูตรการเรียน และการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ
2. ให้ทดสอบเรื่องจรรยาบรรณครูในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและสอบคัดเลือก เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น
3. ให้มีการประเมินเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับในการเลื่อนขั้นเงินเดือน

แนวทางการรณรงค์ส่งเสริมจรรยาบรรณครู

1. การใช้มาตรฐานยกย่องให้รางวัล ให้มีมาตรการให้รางวัลแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของจรรยาบรรณ เป็นหลักในการทำงานจนเป็นที่ประจักษ์ชัดในรูปการยกย่อง ชมเชย การมอบโล่การประกาศ เกียรติคุณหรือประกาศชื่อทางสื่อมวลชน การมอบประกาศนียบัตร เป็นต้น
2. วิธีการเป็นแบบอย่างที่ดี การนำตัวอย่างที่ดีมาชี้ให้เห็น ให้สังคมได้ รับรู้และยอมรับ เป็นวิธีการ พัฒนาทางด้านจิตใจของผู้ที่ต้องการปรับทัศนคติโดยไม่ต้องใช้วิธีการบังคับจุดเน้นสำคัญ คือ ตัวผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องใช้ภาวะผู้นำในการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและชักนำผู้ใต้บังคับบัญชาไปสู่การปฏิบัติ
3. สร้างความรู้และทัศนคติ ลักษณะเชิงพฤติกรรมในการประพฤติปฏิบัติที่ควรปฏิบัติ พฤติกรรม ที่พึงละเว้น เมื่อประพฤติดีแล้วจะเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อตนเองและหน่วยงาน ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยติดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน สร้างคู่มือให้ได้รับรู้เข้าใจง่าย การฝึกอบรมสัมมนา หรือประชุม ถ่ายทอดความรู้สู่การปฏิบัติเป็นระยะต่อเนื่องและทั่วถึง
4. วิธีการตั้งชมรมหรือการสร้างเครือข่าย โรงเรียนหรือหน่วยงานควรตั้งกลุ่มหรือชมรม เสริมสร้างพัฒนาตนเองด้วยความสมัครใจ และจัดแสดงผลงานของแต่ละกลุ่มให้ทราบโดยทั่วกัน เป็นวิธีการ หนึ่งในการสร้างความรู้สึกร่วมให้เกิดขึ้นกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกันรณรงค์ให้เกิดการถือปฏิบัติต่อไป
5. วิธีการควบคุมจากภายในและภายนอก การประกาศให้ทราบทั่วกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนหรือ หน่วยงานจะทำให้ผู้ที่รับรู้เป็นผู้มีส่วนควบคุมพฤติกรรมการทำงาน
6. การจัดกิจกรรมรณรงค์ ให้มีกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดีในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดีเด่น โรงเรียนดีเด่น หน่วยงานดีเด่น โดยใช้หลักการ

จรรยาบรรณ ครูเป็นแนวปฏิบัติ โดยอาจให้ประชาชนหรือบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนในการคัดเลือกหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดพลังผลักดันจากภายนอกอีกส่วนหนึ่ง

7. วิธีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ กระจายข่าวในรูปแบบของสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในองค์กร ผู้รับบริการประชาชน และสังคมได้รับทราบ มีการเผยแพร่ตัวอย่างที่ดีเพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดความตระหนักเกิดจิตสำนึก ตลอดจนเกิดศรัทธาที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการปฏิบัติตนด้วยตนเอง

8. วิธีการศึกษาดูงาน การศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่นที่สามารถนำเอาแบบอย่างเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีได้หรือการให้หน่วยงานอื่นมาดูงานในหน่วยงาน จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานด้วยตัวของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเอง

บทบาทผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมจรรยาบรรณครู

1. ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี
2. สร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดการยอมรับในองค์กร
3. เอาใจใส่สอนงาน ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในองค์กรเป็นประจำ
4. ดูแลให้เกิดการประพฤติปฏิบัติและริบดำเนิการทันทีเมื่อมีผู้เรียกร้องหรือ ปฏิบัติไม่

ถูกต้อง

5. สร้างขวัญกำลังใจ โดยส่งเสริมผู้ปฏิบัติดีเมื่อมีโอกาส
6. หมั่นป้องกัน ขจัดเหตุการณ์ที่ไม่เหมาะสม
7. เอาใจใส่ สังเกตการณ์ต่อสิ่งที่บ่งชี้ว่าจะเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้นในหน่วยงาน

หรือผู้ใต้บังคับบัญชา

8. ใช้กฎหมาย กฎระเบียบ บังคับตามควรแต่กรณี

สาโรช บัวศรี (2542, น. 55-61) ได้ให้แนวคิดในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในหน่วยงานหรือในสถาบันไว้ ดังนี้

1. ตั้งคณะกรรมการจริยธรรม ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมขึ้นไว้ เป็นประจำไว้หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาเป็นประธานผู้ทรงคุณวุฒิทางจริยธรรมและบุคคลที่เหมาะสมอื่น ๆ เพื่อทำหน้าที่กำหนดแผนงานในเรื่องจริยธรรมตลอดทั้งปี และคอยความคุมดูแลให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขแผนการปฏิบัติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในปีต่อ ๆ ไป

2. จัดทำแผนงานด้านสร้างเสริม ในแผนงานที่จะจัดทำขึ้นต้องให้มีงานด้านเสริมสร้างต่อไป

2.1 สร้างบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษอบรมและการปฏิบัติ
เรื่องจริยธรรมขึ้นภายในหน่วยงาน

2.2 จัดอบรมจริยธรรม โดยเลือกหัวข้อที่เหมาะสมและลึกซึ้ง พอเพียง

2.3 จัดให้มีหน่วยงานและแนวทางจริยธรรม เพื่อช่วยแนะเป็นรายตัวหรือเป็นกลุ่ม
ตามที่เหมาะสมในเรื่องของชีวิตและการดำรงชีวิต ทั้งนี้ให้ใช้หลักธรรมะเป็นเครื่องมือในการแนะแนว

3. จัดทำแผนงานด้านส่งเสริม ในแผนงานที่จะจัดทำขึ้นต้องมีงานด้านส่งเสริม ดังต่อไปนี้

3.1 ก่อนบรรจุแต่งตั้งต้องอบรมจริยธรรมอย่างเข้มข้นเสียก่อน

3.2 อบรมข้าราชการประจำการเรื่อย ๆ เป็นระยะ ๆ

3.3 การเลื่อนระดับต้องสอบเรื่องจริยธรรมโดยถือเป็นเรื่องสำคัญ

3.4 การเลื่อนระดับหรือเลื่อนขึ้นเงินเดือน ให้พิจารณาเรื่องความประพฤติเป็นเรื่อง
สำคัญด้วย และต้องพิจารณาอย่างจริงจังให้สมกับบรรยากาศแห่งจริยธรรม

3.5 ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันศึกษาและปฏิบัติจริยธรรมโดยพร้อมเพรียงกัน

4. จัดทำแผนงานด้านควบคุม ในแผนงานที่จะจัดทำขึ้นนั้นต้องให้มีงานด้านควบคุม
ดังต่อไปนี้

4.1 ลงโทษตามควรแก่กรณีอย่างเคร่งครัดสำหรับผู้ประพฤติผิดจริยธรรม

4.2 ยกย่องสรรเสริญและให้เกียรติแก่ผู้ประพฤติดีเด่นในด้านจริยธรรม

จากการศึกษาการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาของครูที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ส่งเสริม
จรรยาบรรณวิชาของครู คือ ความตระหนักในความสำคัญของหลักจรรยาบรรณหรือจริยธรรมที่ภาคราชการ
ยึดถือและทักษะในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีในโปรแกรมการส่งเสริมและพัฒนา
ซึ่งอาจใช้กรณีศึกษาหรือวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่
บทบาทอย่างมากในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพของครู บทบาทผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมจรรยาบรรณ
วิชาชีพของครู คือ 1) ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี 2) สร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดการยอมรับในองค์กร
3) เอาใจใส่สอนงาน ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในองค์กรเป็นประจำ 4) ดูแลให้เกิดการประพฤติปฏิบัติ
และรับดำเนินการทันทีเมื่อมีผู้เรียกร้อง หรือ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง 5) สร้างขวัญกำลังใจ โดยส่งเสริมผู้ปฏิบัติดี
เมื่อมีโอกาส 6) หมั่นป้องกัน ขจัดเหตุการณ์ที่ไม่เหมาะสม 7) เอาใจใส่ สังเกตการณ์ต่อสิ่งที่บ่งชี้ว่าจะเกิด
พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้น ในหน่วยงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

3. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

3.1 นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ได้นำนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

3.2 วิสัยทัศน์

“สำนักงานเขตมาตรฐาน โรงเรียนคุณภาพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

3.3 พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพนักเรียนอย่างรอบด้านเพื่อให้มีความรู้ ทักษะ วิชาการทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะคิดที่ดีต่อชาติบ้านเมือง และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
2. ส่งเสริม สร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ ให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีอาชีพอย่างมีคุณภาพ
5. ส่งเสริม พัฒนาระบบบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนแบบบูรณาการตามหลักธรรมาภิบาล

3.4 เป้าประสงค์

1. นักเรียน มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิตและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมและปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองที่ดี
2. นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. ครูมีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญตอบสนองนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
4. บุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้เรียนรู้ มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่ง สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี

5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสานึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

6. โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. โรงเรียนบริหารงานและจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพแวดล้อมเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ในทุกมิติ และเป็นโรงเรียนนวัตกรรม

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 บริหารจัดการได้มาตรฐาน ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

3.5 กลยุทธ์

1. จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
2. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
3. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
4. สร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

3.6 ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 (เพชรบูรณ์) เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล มีหน้าที่จัดการ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยมีพื้นที่บริการ 11 อำเภอ มีโรงเรียนในสังกัด 39 โรงเรียน

ตารางที่ 2.5 ข้อมูลสารสนเทศการจัดการศึกษา

ที่	รายการ	จำนวน (คน)
1	บุคลากร สพม 40.	
	- ผู้บริหาร	2
	- 38 ค (1)	7
	- 38 ค (2)	25
	- พนักงานราชการ	3
	- ลูกจ้างประจำ	2

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ที่	รายการ	จำนวน (คน)
	- ลูกจ้างชั่วคราว	10
	รวมจำนวน	49
2	จำนวนครูและบุคลากรในสถานศึกษา	
	- ผู้อำนวยการสถานศึกษา	39
	- รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	29
	- ครูผู้สอน	1,519
	- พนักงานราชการ	46
	- 38 ค (2)	3
	- ลูกจ้างประจำ	62
	- ลูกจ้างชั่วคราว	292
	รวมจำนวน	1,990

หมายเหตุ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. น. 11.

ตารางที่ 2.6 ข้อมูลขนาดโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน
ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 499 คน)	23
ขนาดกลาง (นักเรียน 500 - 1,499 คน)	10
ขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,500 - 2,499 คน)	3
ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,500 คน ขึ้นไป)	3
รวม	39

หมายเหตุ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. น. 14.

3.7 จุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

1. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O - NET) เพิ่มขึ้น
2. นักเรียนเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. นักเรียนมีจิตอาสาสำนึกในความเป็นไทย อยู่อย่างพอเพียง และดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข
4. นักเรียนสามารถค้นพบตนเอง มีทักษะพื้นฐานอาชีพ และการมีงานทำ มีความพร้อมในการแข่งขัน
5. ครูจัดการเรียนรู้ด้วย Active Learning
6. 1 ครู 1 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้
7. ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการพัฒนางาน
8. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะ มาตรฐาน และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ
9. 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรมการบริหารงาน
10. ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือการบริหารจัดการศึกษา
11. มีระบบประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง
12. บริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
13. โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนชุมชน และสังคม

โครงการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ได้จัดทำตามกลยุทธ์ ข้อที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จุดเน้นที่ 8 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะ มาตรฐาน และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีดังต่อไปนี้

1. โครงการ ประชุมสัมมนาเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาคุณค่าชีวิตของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำปี 2562
2. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ "บุชาครูเชิดชูเกียรติ" ประจำปี 2562 ผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ
3. โครงการงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรมทักษะทางวิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน ปีการศึกษา 2561 ระดับชาติ จังหวัดพะเยา
4. โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
5. โครงการประชุมสัมมนาเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาคุณค่าชีวิตของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2562

จะเห็นได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต40 ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของครูให้ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เพื่อให้เป็นหลักประกันคุณภาพในการบริหารงานด้านบุคลากรในความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษา ตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต40 ข้อที่ 8 ที่ว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเชี่ยวชาญตามสมรรถนะ มาตรฐาน และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

กันยมาส ชูจิ้น (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โมเดลสมการโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลครูสุคดีในปี พ.ศ. 2556 - 2557 จำนวน 215 คน ผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา 215 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือครู จากสถานศึกษาที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่าง สถานศึกษาละ 4 คน รวม 860 คน และผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน โดยการสัมภาษณ์อ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มีค่าความเที่ยง .96 และ .95 แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และตัวชี้ของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และแนวคำถาม สัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ของข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ส่วนตัวชี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย การมีบุคคลต้นแบบและได้ร่วมงานกับบุคคลที่มีจริยธรรม การได้รับการส่งเสริมจริยธรรมจากสถาบันทางสังคม การอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ส่งเสริมจริยธรรม การมีคุณลักษณะของตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม และการปฏิบัติงานในองค์การเน้นจริยธรรม 2) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในระดับพอใช้ 3) ปัจจัยการมีบุคคลต้นแบบและได้ร่วมงานกับบุคคลที่มีจริยธรรม การได้รับการส่งเสริมจริยธรรมจากสถาบันทางสังคม การอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ส่งเสริมจริยธรรม การมีคุณลักษณะของตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม

และการปฏิบัติงานในองค์การเน้นจริยธรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 4) ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการ ดังนี้ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การเน้นจริยธรรม พัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม ส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางสังคมในการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแก่ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พัฒนาบุคคลแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้มีจริยธรรม และปรับสิ่งแวดล้อมทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น

สุพัฒน์ เพ็ชรตา (2553, น. 84) ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ได้ข้อค้นพบโดยสรุปดังนี้ 1) ผลการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีตามความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความยุติธรรม ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านความยุติธรรมที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

สุธาสนี แม้นญาติ (2554) วิจัยเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 560 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและประธานกรรมการสถานศึกษาหรือรักษาการ (กลุ่มละ 1 คน) เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตรวัดประเมินค่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.81 ถึง 0.96 จากการวิจัย สรุปได้ดังนี้ 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จำนวน 11 องค์ ประกอบดังนี้ (1) ความผูกพันต่อองค์การ (2) ความยุติธรรม (3) การดูแลเอาใจใส่ (4) การเสริมพลังอำนาจ (5) ความรับผิดชอบต่อ (6) การสะท้อนคิด (7) วิสัยทัศน์ (8) ความซื่อสัตย์ (9) ความไว้วางใจ (10) การยึดหลักคุณธรรมและความดี (11) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายตัวแปรสังเกต พบว่า มีเพียงตัวแปรสังเกตความผูกพันต่อองค์กร การยอมรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ที่มี พฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ตัวแปรสังเกตที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความซื่อสัตย์ รองลงมา คือ ความผูกพันต่อองค์กรและการยอมรับผิดชอบ ตามลำดับ ส่วนตัวแปรสังเกตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิสัยทัศน์ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรม รองลงมา คือ สถานการณ์และบรรยากาศองค์การทางจริยธรรม ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณลักษณะ 4) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 5) อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) อิทธิพลทางตรง 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยสถานการณ์ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรมปัจจัย บรรยากาศองค์การทางจริยธรรมและปัจจัยคุณลักษณะ (2) อิทธิพลทางอ้อม 3 ปัจจัย คือ ปัจจัย คุณลักษณะที่ส่งผ่านปัจจัยบรรยากาศองค์การทางจริยธรรมและปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรม ปัจจัยสถานการณ์ที่ส่งผ่านปัจจัยบรรยากาศองค์การทางจริยธรรมและปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้น จริยธรรม และปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรมที่ส่งผ่านปัจจัยบรรยากาศองค์การทางจริยธรรม (3) อิทธิพลรวม 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยสถานการณ์ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรม ปัจจัยบรรยากาศ องค์การทางจริยธรรม และปัจจัยคุณลักษณะ

เศรษฐ์ คุณทาบุตร (2556) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย จำนวนทั้งหมด 315 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และวิธี เปรียบเทียบรายคู่ของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเลย ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่อเพื่อน ร่วมงาน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่อการปฏิบัติงาน และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่อตัวเอง และ 2) ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่างกันมีระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน โดยระดับภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสูงกว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สลิลทิพย์ ชูชาติ (2556) ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการครองตน ตามหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการครองคน ตามหลักพรหมวิหารธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการครองงาน ตามหลักอิทธิบาทธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ไม่แตกต่างกันทุกด้านที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุพิน จันทร์ธิมาน (2558) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 295 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของ เครจซีและมอร์แกน ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการความขัดแย้งแบบยอมตาม แบบประนีประนอม อยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง แบบเอาชนะ อยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หนูไกร มาเชค (2559) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณด้วยโปรแกรม G Power ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษาควรมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความไว้วางใจความรับผิดชอบ ความเคารพความเป็นพลเมืองดี และความยุติธรรม 2) ก่อนการฝึกอบรมทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความรู้ความเข้าใจเจตคติและพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน 3) ผลก่อนและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยรวมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .05 4) ผลก่อนและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและเจตคติมีเพียงด้านความเป็นพลเมืองดีเท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) หลังการฝึกอบรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านความรู้ความเข้าใจเจตคติและพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยรวมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 289 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของ เครจซี่และมอร์แกน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าระดับค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .25 - .74 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความไว้วางใจ ด้านความยุติธรรม ด้านการเอาใจใส่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความไว้วางใจ ด้านการเอาใจใส่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Annette (2003) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) ในศูนย์สุขภาพ (Health care) งานวิจัยดังกล่าวสนใจศึกษาว่าคะแนนการปฏิบัติให้เกิดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมได้อย่างไร วิธีการวิจัยดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและการจัดกลุ่มสนทนา แล้วรวบรวมข้อมูล

เพื่อกำหนดคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และทำการศึกษาผลกระทบของภาวะผู้นำในศูนย์สุขภาพ ตลอดจนความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมองค์กร ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับศูนย์สุขภาพ และยังพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมกับทิศทางการปรับองค์กรให้เกิดจริยธรรม (Organizations ethical orientation) นอกจากนี้ การสื่อสารและความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรจะช่วยพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้วย

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

อาภัสรา ดียิ่ง (2551) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา เขตกรุงเทพ ตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ตามระเบียบคุรุสภา ว่าด้วย จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 จำนวน 9 ด้าน และเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยภาพรวม และรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ การที่ผลการค้นคว้าปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครู จะต้องเป็นต้นแบบและเป็นตัวอย่างที่ประทับใจแก่ลูกศิษย์ ครูต้องพัฒนาความรู้และพัฒนาวิชาชีพ เพื่อนำ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยที่ครูนั้นจะต้อง ประพฤติอยู่ภายใต้ กฎกติกาของอาชีพและมากด้วยคุณธรรม มีจริยธรรมประจำใจ ประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดีตามที่สังคม คาดหวังและยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

เทอดไท คงงาม (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ข้าราชการครู ที่มีเพศต่างกนมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ข้าราชการครูที่มี ตำแหน่งต่างกนมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) ข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่างกนมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการและสังคม

นริศรา เหมหงษา (2552) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมและ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ตามลำดับ

दनัย ชาตศิรี (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษากการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน โดยภาพรวมและและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จิรนนท์ สุวรรณณณณเณสัช (2552) ศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม ในภาพรวมบทบาทที่มีการปฏิบัติจริง ทั้ง 5 ด้านของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่คาดหวังทั้ง 5 ด้านของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ชาติชาย ศรีจันทร์ดี (2556) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 1) พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้อำนวยความสะดวก ผู้ประเมิน ผู้ส่งเสริมสนับสนุน ผู้คาดการณ์

และผู้ให้คำปรึกษา 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐาน วิชาชีพครู 2556 อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของ วิชาชีพ) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐาน วิชาชีพครู พ.ศ. 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เบญจพร กาสีวงศ์ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างการวิจัยมีจำนวน 331 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 29 คน และครูผู้สอน จำนวน 302 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.43 - 0.83 ค่าความ เชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบ สมมติฐาน คือ t - test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ทำการวิเคราะห์เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของ ข้าราชการครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการ ครูมีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

พัชชา ช่วยปลอด (2559) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพของครูกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 297 คน ในเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ครูในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด 2) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และ 3) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูใน

ภาพรวมกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ($r = 0.775$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในแต่ละด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีความสัมพันธ์ในทางบวกสูงสุด ($r = 0.762$) และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่ำสุด ($r = 0.712$) กับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในภาพรวมและเมื่อพิจารณาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในแต่ละด้าน พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการติดต่อสื่อสารมีความสัมพันธ์ในทางบวกสูงสุด ($r = 0.785$) และด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกันมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่ำสุด ($r = 0.712$) กับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในภาพรวมของครู

พิมพ์จิต คำพุก (2561) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 270 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้อำนวยความสะดวก ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน ด้านผู้ให้คำปรึกษาด้านผู้ประเมิน และด้านผู้คาดการณ์ 2) การประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการประพฤติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

Gwin (อ้างถึงในธวัชชัย ถนอมเงิน, 2551, น. 38) ได้ศึกษาบุคลิกภาพที่ดีของครูในโรงเรียนราษฎร์ในเขตรัฐอินดีแอนา จำนวน 412 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของ เพอร์ดูว์ (Purdue Teacher Opinion) เกี่ยวกับลักษณะความมีจริยธรรมของครู พบว่า ครูที่สอนในเขตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีจริยธรรมสูงกว่าครูที่สอนในเขตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ครูที่สอนในคณะวิชาที่มีนักเรียนหญิงอยู่เป็นจำนวนมากมีจริยธรรมสูงกว่าครูที่สอนในคณะวิชาที่มีนักเรียนหญิงอยู่น้อยและครูหญิงมีจริยธรรมมากกว่าครูชาย

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังที่ได้ นำเสนอมาตามลำดับ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม คือ พฤติกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อ ผู้ตามเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ด้วยพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่ถูกต้องเหมาะสมทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามคำนึงถึงผลประโยชน์ของ องค์กรและสังคมเป็นหลัก มีความสำคัญทั้งต่อตนเองและองค์กร ในด้านความสำคัญต่อตนเอง เพราะผู้นำ จะได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจจากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดการยอมรับนับถือของ ผู้ร่วมงาน และทั้งต่อองค์กร เพราะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพึงพอใจและยินยอมปฏิบัติตามผู้นำอย่างเต็มใจ ทำให้การบริหารจัดการในองค์กรราบรื่น และนำไปสู่การทุ่มเทการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ส่วนจรรยาบรรณวิชาชีพของครู หมายถึง แบบแผนการปฏิบัติตนของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู เพื่อส่งเสริม และรักษาเกียรติของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูไว้ในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ครูต้องตระหนักถึงความสำคัญ ของจรรยาบรรณวิชาชีพของครูเพื่อเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในแนวทางที่ดีงาม และปฏิบัติ หน้าที่การงานของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดใน การศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ได้ดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบในวิชาชีพ และการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้เรียน และจรรยาบรรณต่อสังคม นำเสนอดังภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยในบทที่ 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อให้การค้นคว้าวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 1,519 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40, 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยโปรแกรมสำเร็จรูป G*power 3.1.9.4 กำหนดการทดสอบสมมติฐานเป็นสองทาง (Two - tailed test) ขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.3 ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 และอำนาจทดสอบ 0.95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 138 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มแบบชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา มีโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดของสถานศึกษาเป็นแบบสัดส่วน กลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ใหญ่พิเศษ	373	34
ใหญ่	264	24
กลาง	363	33
เล็ก	519	47
รวม	1,519	138

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าเพื่อวัดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและวัดการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา โดยมีเครื่องมือทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นการเลือกตอบ (Checklist) ใช้สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีลักษณะเป็นมาตรา ประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีลักษณะเป็นมาตรา ประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท ดังนี้

- 5 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับมาก

- 3 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การพัฒนาเครื่องมือ

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาตรวจสอบรายละเอียดความสมบูรณ์และความถูกต้อง ตลอดจนความครอบคลุมของเนื้อหาในข้อคำถามทุกข้อหลังจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาและตรวจสอบพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ แล้วผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา จำนวน 1 คน (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อกระทงคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของข้อคำถามแต่ละข้อที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจและพิจารณาความเหมาะสมพร้อมทั้งแนะแนวทางในการปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ จากการหาค่า IOC มีจำนวน 1 ข้อที่มีค่าเท่ากับ 0 ผู้วิจัยจึงได้ตัดข้อคำถามข้อนั้นทิ้งไป และค่าน้ำหนักคะแนนของข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.0 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้

2.2.5 ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครู จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล เพื่อหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .894 และได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา เท่ากับ .967

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อขอความอนุเคราะห์แจ้งครูในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามในการวิจัย

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 138 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด แล้วตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 138 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 138 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้าน และนำเสนอในรูปแบบตาราง ค่าคะแนนที่ได้จากข้อมูลได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเป็นรายด้าน และนำเสนอในรูปแบบตาราง ค่าคะแนนที่ได้จากข้อมูลได้กำหนดเกณฑ์ในการแปล
ความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.49 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product
Moment Coreration Coefficient) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550, น. 316) เกณฑ์ในการพิจารณาความสัมพันธ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าสูงกว่า 0.91 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงที่สุด

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.71 – 0.90 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.31 – 0.70 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.01 – 0.30 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ (n = 138)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	53	38.41
หญิง	85	61.59
รวม	138	100.00
2. อายุ		
20 - 29 ปี	21	15.22
30 - 39 ปี	31	22.46
40 - 49 ปี	47	34.06
50 - 60 ปี	39	28.26
รวม	138	100.00
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	20	14.49
5 - 15 ปี	18	13.04
16 - 25 ปี	41	29.71
มากกว่า 25 ปี	59	42.76
รวม	138	100.00
4. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	47	34.06
ขนาดกลาง	33	23.91
ขนาดใหญ่	24	17.39
ขนาดใหญ่พิเศษ	34	24.64
รวม	138	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 61.59 มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 34.06 มีประสบการณ์ทำงาน 16 - 25 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 29.71 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 34.06

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวินัย 2) การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 3) การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม 4) ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ 5) ความรับผิดชอบในวิชาชีพ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวม ($n = 138$)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	<i>M</i>	<i>SD</i>	
1. การมีวินัย	4.48	0.32	มาก
2. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.48	0.32	มาก
3. การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	4.48	0.27	มาก
4. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.50	0.32	มากที่สุด
5. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.44	0.36	มาก
รวม	4.48	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.48$, $SD = 0.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ($M = 4.50$, $SD = 0.32$) ส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ($M = 4.48$, $SD = 0.27$) การมีวินัย ($M = 4.48$, $SD = 0.32$) การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($M = 4.48$, $SD = 0.32$) และความรับผิดชอบในวิชาชีพ ($M = 4.44$, $SD = 0.36$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นรายด้านปรากฏผลดังตารางที่ 4.3 - 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการมีวินัย

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ กติกา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และแบบแผนอันดีงามของ สังคมอย่างเคร่งครัด	4.33	0.52	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ ครู นักเรียน และชุมชน	4.41	0.49	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ของทางราชการอย่างเคร่งครัด	4.43	0.54	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการ เสริมสร้างวินัยให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	4.38	0.49	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตรงต่อเวลานัดหมาย ทุกครั้ง	4.57	0.50	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศเวลาแก่ทางราชการ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอแม้ไม่ใช่เวลาราชการ	4.35	0.48	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศเวลาให้แก่ผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.47	0.50	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่นำทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ส่วนตัว	4.46	0.50	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เพื่อหาผลประโยชน์โดยมิชอบ	4.64	0.48	มากที่สุด
10. ผู้บริหารสถานศึกษารักษาผลประโยชน์ ของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ	4.40	0.49	มาก
11. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษาทำงานด้วยความพร้อม เพียงและร่วมมือร่วมใจกันทุกครั้ง	4.43	0.60	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	<i>M</i>	<i>SD</i>	
12. ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาประสบความสำเร็จด้วยความราบรื่น	4.49	0.50	มาก
13. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาประสบความสำเร็จด้วยความราบรื่น	4.49	0.50	มาก
14. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ	4.70	0.46	มากที่สุด
15. ผู้บริหารสถานศึกษาดูแลเอาใจใส่ทุกข์สุขของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.53	0.50	มากที่สุด
รวม	4.48	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.48, SD = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 1) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ ($M = 4.70, SD = 0.46$) ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ($M = 4.64, SD = 0.48$) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตรงต่อเวลานัดหมายทุกครั้ง ($M = 4.57, SD = 0.50$) และผู้บริหารสถานศึกษาดูแลเอาใจใส่ทุกข์สุขของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($M = 4.53, SD = 0.50$) ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 11 ข้อ โดยที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และแบบแผนอันดีงามของสังคมอย่างเคร่งครัด ($M = 4.33, SD = 0.52$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็น
แบบอย่างที่ดี (n = 138)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่มีความบากบั่น พยายาม ชยัน อดทนในการทำงาน	4.49	0.56	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่มีความตั้งใจในแน่วแน่ จนสำเร็จแม้งานจะยาก และมีข้อจำกัดเพียงใดก็ตาม	4.38	0.49	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่ยอมรับผลที่ดีและไม่ดีในสิ่งที่ตนกำลังทำลงไป หรือที่อยู่ในความดูแลของตน	4.49	0.50	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่ยึดถือ คุณงามความดีและมีความกล้าหาญในการยึดคุณธรรม และจริยธรรมเป็นหลักในการทำงานอย่างมั่นคง	4.33	0.47	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่ประพฤติถูกต้อง ดึงตาม เลื่อมใสศรัทธาและปฏิบัติตาม หลักธรรมทางศาสนาที่นับถืออย่างเคร่งครัด	4.43	0.50	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและชอบด้วย กฎหมาย	4.54	0.51	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่พิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชา ตามหลักเกณฑ์ ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค	4.18	0.63	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ให้ความเป็นธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอหน้า	4.15	0.57	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่ใช้ สิทธิและหน้าที่ ทำหน้าที่ตามระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.61	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	<i>M</i>	<i>SD</i>	
10. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู มีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	4.78	0.42	มากที่สุด
11. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่วางตัวเป็นกลางทางการเมือง	4.71	0.46	มากที่สุด
12. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่วางรากฐานระบอบประชาธิปไตยในสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม	4.57	0.51	มากที่สุด
13. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่มี ส่วนร่วมในกิจกรรมรักษาวินัยธรรมไทยอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.51	มากที่สุด
14. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรักษาสีเสื้อให้คงอยู่ อย่างต่อเนื่อง	4.58	0.52	มากที่สุด
รวม	4.48	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.48, SD = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ($M = 4.78, SD = 0.42$) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่วางตัวเป็นกลางทางการเมือง ($M = 4.71, SD = 0.46$) และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่ใช้สิทธิและหน้าที่ ทำหน้าที่ตามระบบ ($M = 4.61, SD = 0.56$) ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูให้ความเป็นธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอหน้า ($M = 4.15, SD = 0.57$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม
(n = 138)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา อย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.31	0.50	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน บนพื้นฐานของความเป็นสติปัญญา และยึดทางสายกลาง ในการปฏิบัติงาน	4.26	0.46	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเตรียมการรองรับ หากการ ดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้	4.43	0.51	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ ความสามารถคิด วิเคราะห์และบริหารงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง	4.48	0.52	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยใช้หลักคุณธรรม อย่างสม่ำเสมอ	4.35	0.51	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย ในทางซู้สาว	4.50	0.50	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ชอบเล่นการพนัน รวมทั้งการพนันที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย	4.44	0.55	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน	4.32	0.63	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมคบคนชั่วเป็นมิตร	4.42	0.52	มาก
10. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมเกียจคร้าน การทำงาน	4.69	0.46	มากที่สุด
11. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมดื่มสุรา สิ่งเสพติดหรือสูบบุหรี่	4.47	0.57	มาก
12. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้และให้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคลที่เหมาะสมและเชื่อถือได้	4.57	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ระดับ
	<i>M</i>	<i>SD</i>	
13. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นจริง	4.53	0.50	มากที่สุด
14. ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานและข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาด้วยความถูกต้องและตรงกับข้อเท็จจริง	4.54	0.50	มากที่สุด
15. ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตนเหมาะสมกับสถานภาพและตำแหน่ง	4.50	0.50	มากที่สุด
16. ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตนเป็นผู้มีกิริยามารยาท วาจาสุภาพ เรียบร้อย	4.65	0.48	มากที่สุด
17. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีในทุกสถานการณ์	4.66	0.48	มากที่สุด
18. ผู้บริหารสถานศึกษาระมัดระวังในการใช้จ่าย โดยคำนึงถึงการได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า	4.64	0.48	มากที่สุด
รวม	4.49	0.27	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.49, SD = 0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมเกียจคร้านการทำงาน ($M = 4.69, SD = 0.46$) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีในทุกสถานการณ์ ($M = 4.66, SD = 0.48$) และ ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตนเป็นผู้มีกิริยามารยาท วาจาสุภาพ เรียบร้อย ($M = 4.65, SD = 0.48$) ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักเหตุผลในการบริหารงานบนพื้นฐานของความมีสติปัญญา และยึดทางสายกลางในการปฏิบัติงาน ($M = 4.26, SD = 0.46$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ
(n = 138)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.70	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมที่มีคุณค่าทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.71	0.54	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษานำความรู้ด้านวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและด้านวิชาการไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงานอยู่เสมอ	4.41	0.57	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการรณรงค์และเสริมสร้างการเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและวิชาการแก่บุคคลอื่นอยู่เสมอ	4.51	0.50	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนาความก้าวหน้าวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาอยู่เสมอ	4.60	0.49	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาจนสำเร็จและเป็นตัวอย่างที่ดีได้	4.36	0.56	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการในวงวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาในระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา หรือสูงกว่า	4.39	0.63	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นวิทยากรหรือคณะทำงานในการพัฒนาวิชาการในวงวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาอยู่เสมอ	4.42	0.56	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานและปฏิบัติตนด้วยความรอบคอบรัดระวังและป้องกันไม่ให้อาชีพผู้บริหารสถานศึกษาเสื่อมเสียชื่อเสียง	4.34	0.70	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
10. ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติเพื่อนร่วมวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการทำงานด้วยความจริงใจ	4.53	0.50	มากที่สุด
11. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.52	0.50	มากที่สุด
รวม	4.50	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.50, SD = 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมที่มีคุณค่าทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ($M = 4.71, SD = 0.54$) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($M = 4.70, SD = 0.55$) และผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนาความก้าวหน้าวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาอยู่เสมอ ($M = 4.60, SD = 0.49$) ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานและปฏิบัติตนด้วยความรอบคอบรัดระวังและป้องกันไม่ให้อาชีพผู้บริหารสถานศึกษาเสื่อมเสียชื่อเสียง ($M = 4.34, SD = 0.70$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ($n = 138$)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.50	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการแสวงหาความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา โดยไม่ปิดเป็นปดบัง หรือหวังสิ่งตอบแทน	4.49	0.58	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนหรือบุคคลอื่นโดยไม่ปิดเป็นปดบัง หรือหวังสิ่งตอบแทน	4.41	0.49	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.57	0.50	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.44	0.50	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	4.43	0.57	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ประกอบวิชาชีพบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ	4.27	0.44	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและศาสนา	4.45	0.57	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาอาสาเข้าไปช่วยทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรวิชาชีพผู้บริหารก้าวหน้ายิ่งขึ้น	4.51	0.52	มากที่สุด
10. ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละเพื่อความสำเร็จหรือเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.40	0.49	มาก
รวม	4.44	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.44, SD = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 1) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ($M = 4.57, SD = 0.50$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาอาสาเข้าไปช่วยทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรวิชาชีพ ผู้บริหารก้าวหน้ายิ่งขึ้น ($M = 4.51, SD = 0.52$) 2) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ประกอบวิชาชีพบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ($M = 4.27, SD = 0.44$)

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้เรียน และจรรยาบรรณต่อสังคม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวม ($n = 138$)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	<i>M</i>	<i>SD</i>	
1. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.62	0.28	มากที่สุด
2. จรรยาบรรณต่อผู้เรียน	4.63	0.28	มากที่สุด
3. จรรยาบรรณต่อสังคม	4.40	0.24	มาก
รวม	4.58	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.58, SD = 0.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ จรรยาบรรณต่อผู้เรียน ($M = 4.63, SD = 0.28$) และจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($M = 4.62, SD = 0.28$) และ 2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอยู่ในระดับมาก คือ จรรยาบรรณต่อสังคม ($M = 4.40,$

$SD = 0.24$) เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เป็นรายด้านปรากฏผลดังตารางที่ 4.9 - 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ (n = 138)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู			
1. ครูตระหนักว่าวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ และมีศักดิ์ศรี	4.65	0.48	มากที่สุด
2. ครูมีความภาคภูมิใจที่ได้ประกอบวิชาชีพครู	4.74	0.44	มากที่สุด
3. ครูจะไม่ประพฤติปฏิบัติตนที่จะทำให้วิชาชีพครูเกิดความเสื่อมเสีย	4.83	0.38	มากที่สุด
4. เมื่อมีเพื่อนครูที่ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดความเสื่อมเสีย หากมีโอกาสครูจะแสดงบทบาทในการป้องกัน ศักดิ์ศรีของวิชาชีพครู	4.59	0.49	มากที่สุด
5. ครูจะร่วมยกย่องชื่นชม และเชิดชูเกียรติครู ที่มีผลงานดีเด่นในการปฏิบัติงาน	4.81	0.41	มากที่สุด
6. ครูศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนา ความก้าวหน้าวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม	4.70	0.29	มากที่สุด
การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู			
7. ครูจะไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นเท็จและข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อผู้อื่น	4.70	0.46	มากที่สุด
8. ครูปฏิบัติหน้าที่โดยยึดกฎ ระเบียบและแบบแผน การปฏิบัติงานของวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด	4.83	0.37	มากที่สุด
9. ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่	4.57	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
10. ครูจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงโดยคำนึงถึง การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.42	0.50	มาก
11. ครูปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบในงานที่ได้รับ มอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.75	0.53	มากที่สุด
รวม	4.66	0.31	มากที่สุด
การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู			
12. หากมีโอกาส ครูจะเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กร วิชาชีพครูทุกกิจกรรมทางสังคม เช่น การเข้าร่วม กิจกรรมวันครู การเลือกตั้งองค์กรครูในระดับต่าง ๆ	4.54	0.50	มากที่สุด
13. ครูเคารพ ให้เกียรติ และยอมรับเพื่อนร่วมประกอบ วิชาชีพเดียวกัน	4.62	0.57	มากที่สุด
14. ครูจะไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ได้รับการอนุญาต จากเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.73	0.53	มากที่สุด
รวม	4.63	0.43	มากที่สุด
การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง			
15. ครูวางแผนพัฒนาตนเอง และมีการพัฒนาตนเอง ตามแผนที่วางไว้	4.34	0.58	มาก
16. ครูศึกษาค้นคว้า แสวงหาเทคนิควิธีการสอน ที่ทันสมัย โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้เรียน	4.53	0.50	มากที่สุด
17. ครูฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สนับสนุนการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบ	4.54	0.53	มากที่สุด
18. ครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย และเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการ เรียนรู้	4.49	0.50	มาก
รวม	4.47	0.37	มาก
รวมด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.62	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.62$, $SD = 0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า การปฏิบัติในระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน คือ การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู ($M = 4.70$, $SD = 0.29$) การการรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู ($M = 4.66$, $SD = 0.31$) และการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู ($M = 4.63$, $SD = 0.43$) และการปฏิบัติในระดับมากที่สุดคือด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง ($M = 4.47$, $SD = 0.37$) เมื่อพิจารณารายชื่อในแต่ละด้านขององค์ประกอบจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่า

1. การมีความรัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพของครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูจะไม่ประพฤติปฏิบัติตนที่จะทำให้วิชาชีพครูเกิดความเสื่อมเสีย ($M = 4.83$, $SD = 0.38$) และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ ครูศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนาความก้าวหน้าวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ ($M = 4.57$, $SD = 0.50$)

2. การรับผิดชอบต่อวิชาชีพของครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูปฏิบัติหน้าที่โดยยึดกฎ ระเบียบและแบบแผนการปฏิบัติงานของวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด ($M = 4.83$, $SD = 0.37$) และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียวคือ ครูจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงโดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($M = 4.42$, $SD = 0.50$)

3. การเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพของครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูจะไม่เผยแพร่ข้อมูลที่มิได้รับการอนุญาตจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ ($M = 4.73$, $SD = 0.53$) และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ หากมีโอกาส ครูจะเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรวิชาชีพครูทุกกิจกรรมทางสังคม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมวันครู การเลือกตั้งองค์กรครูในระดับต่าง ๆ ($M = 4.54$, $SD = 0.50$)

4. การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และระดับมาก จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สนับสนุนการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ($M = 4.54$, $SD = 0.53$) และมีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ ครูวางแผนพัฒนาตนเอง และมีการพัฒนาตนเองตามแผนที่วางไว้ ($M = 4.34$, $SD = 0.58$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อ
ผู้เรียน (n = 138)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน			
1. ครูติดตามสอดส่องความประพฤติ และช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.49	0.52	มาก
2. ครูดูแลเอาใจใส่ สุขภาพและความปลอดภัย ของผู้เรียน	4.71	0.46	มากที่สุด
3. ครูจะไม่เปิดเผยความลับที่จะทำให้เกิดผลกระทบ ทางลบกับผู้เรียน	4.69	0.48	มากที่สุด
4. ครูให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน	4.43	0.50	มาก
5. ครูให้คำปรึกษา ช่วยเหลือผู้เรียนด้วยความเมตตา กรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถ	4.82	0.38	มากที่สุด
รวม	4.63	0.34	มากที่สุด
การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม			
6. ครูตั้งใจอุทิศตนในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ	4.63	0.48	มากที่สุด
7. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล	4.57	0.50	มากที่สุด
8. ครูแสวงหากิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	4.32	0.47	มาก
9. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเอง	4.46	0.50	มาก
รวม	4.50	0.35	มากที่สุด
การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค			
10. ครูให้ความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน	4.95	0.22	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
11. ครูให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยข้อเท็จจริง โดยไม่มี บิดเบือน หรือมีอคติส่วนตัว	4.75	0.44	มากที่สุด
12. ครูเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง	4.50	0.50	มากที่สุด
13. ครูรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจผู้เรียนอย่างกัลยาณมิตร	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม	4.69	0.29	มากที่สุด
การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี			
14. ครูประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ ของความเป็นครู	4.61	0.49	มากที่สุด
15. ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย	4.65	0.48	มากที่สุด
16. ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ	4.55	0.51	มากที่สุด
17. ครูไม่ดำเนินการใด ๆ ที่จะเป็นการขัดขวาง การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.78	0.41	มากที่สุด
18. ครูไม่เคยเรียกรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่ง หน้าที่โดยมิชอบ	4.82	0.39	มากที่สุด
รวม	4.68	0.34	มากที่สุด
รวมจรรยาบรรณต่อผู้เรียน	4.63	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.63, SD = 0.28$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน พบว่า การปฏิบัติในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ($M = 4.69, SD = 0.29$) การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($M = 4.68, SD = 0.34$) รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือศิษย์ ($M = 4.63, SD = 0.34$) และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม ($M = 4.50, SD = 0.35$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้านขององค์ประกอบจรรยาบรรณต่อผู้เรียน พบว่า

1. การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูให้ความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ($M = 4.95, SD = 0.22$) และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ ครูเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง ($M = 4.50, SD = 0.50$)

2. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูไม่เคยเรียกรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ($M = 4.82, SD = 0.39$) และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ($M = 4.55, SD = 0.51$)

3. การมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ และระดับมาก จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดที่สุด คือ ครูให้คำปรึกษา ช่วยเหลือผู้เรียนด้วยความเมตตา กรณูอย่างเต็มกำลังความสามารถ ($M = 4.82, SD = 0.38$) และมีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ ครูให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน ($M = 4.43, SD = 0.50$)

4. การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และระดับมาก จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูตั้งใจอุทิศตนในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ ($M = 4.63, SD = 0.48$) และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ ครูแสวงหากิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($M = 4.32, SD = 0.47$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ($n = 138$)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	M	SD	
การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม			
1. ครูเข้าใจความหลากหลายของค่านิยมและประเพณีของชุมชน	4.30	0.48	มาก
2. ครูส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.28	0.45	มาก
3. ครูแสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์วัฒนธรรมสังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน	4.28	0.45	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับ
	<i>M</i>	<i>SD</i>	
4. ครูปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของไทย	4.68	0.35	มากที่สุด
รวม	4.37	0.29	มาก
การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม			
5. ครูช่วยเหลือสังคมในทางสร้างสรรค์	4.38	0.52	มาก
6. ครูส่งเสริมโอกาส ความเสมอภาคของทุกคนในชุมชน	4.34	0.49	มาก
7. ครูเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	4.67	0.47	มากที่สุด
8. ครูสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา	4.40	0.49	มาก
9. ครูมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน	4.30	0.48	มาก
รวม	4.42	0.27	มาก
รวมด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.40	0.24	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($M = 4.40$, $SD = 0.24$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบต่อจรรยาบรรณต่อสังคม พบว่า การปฏิบัติในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ($M = 4.42$, $SD = 0.27$) การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม ($M = 4.37$, $SD = 0.29$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้านขององค์ประกอบจรรยาบรรณต่อสังคม พบว่า

1. การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียว คือ ครูเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ($M = 4.67$, $SD = 0.47$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าข้ออื่น คือ ครูมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน ($M = 4.30$, $SD = 0.48$)

2. การเป็นผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เพียงข้อเดียว คือ ครูปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของไทย ($M = 4.68$, $SD = 0.35$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าข้ออื่น คือ ครูส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($M = 4.28, SD = 0.45$) และครูแสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($M = 4.28, SD = 0.45$)

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r) แล้วนำค่า r ที่หาได้ไปทดสอบนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปรากฏดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)				
การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา				
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	จรรยาบรรณต่อ วิชาชีพ	จรรยาบรรณต่อผู้เรียน	จรรยาบรรณต่อสังคม	รวม
การมีวินัย	0.702**	0.747**	0.420**	0.738**
การประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	0.636**	0.705**	0.512**	0.707**
การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	0.693**	0.706**	0.638**	0.759**
ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	0.717**	0.655**	0.518**	0.723**
ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	0.693**	0.700**	0.533**	0.735**
รวม	0.776**	0.794**	0.593**	0.827**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับสูง ($r = 0.827$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาตัวแปรภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปน้อย ได้แก่ การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ($r = 0.759$) การมีวินัย ($r = 0.738$) ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ($r = 0.735$) ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ($r = 0.723$) และการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($r = 0.759$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตัวแปรการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษากับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า จรรยาบรรณต่อผู้เรียน ($r = 0.794$) และจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($r = 0.776$) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับสูงกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจรรยาบรรณต่อสังคม ($r = 0.593$) ความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับปานกลางกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผู้วิจัยดำเนินการสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

1.1.2 เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 1,519 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยโปรแกรมสำเร็จรูป G*power 3.1.9.4 กำหนดการทดสอบสมมติฐานเป็นสองหาง (Two-tailed test) ขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.3 ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 และอำนาจทดสอบ 0.95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 138 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มแบบชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 และตอนที่ 3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จากนั้นนำเครื่องมือไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60 - 1.00 และนำเครื่องมือไปทดลองใช้แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าความเที่ยง (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เท่ากับ .894 และได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เท่ากับ .967

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อขออนุญาต เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 138 คน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน ด้วยตนเองทั้งหมด ได้รับคืนจำนวนทั้งหมด 138 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 138 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

- 1) วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ จากนั้นนำเสนอเป็นตาราง
- 2) วิเคราะห์แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

1.3 ผลการวิจัย ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.3.1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านที่อยู่ในระดับ

มากที่สุด คือ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ตามลำดับ

1.3.2 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวม และรายด้าน 2 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ จรรยาบรรณต่อผู้เรียน และจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อสังคมอยู่ในระดับมาก

1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .827 โดยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ด้านจรรยาบรรณต่อผู้เรียนและด้านจรรยาบรรณต่อผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .794, .776 ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .593 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ คือ ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ด้านการมีวินัย ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เท่ากับ .759, .738, .735, .723 และ .759 ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่มีความสำคัญควรแก่การนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ

2.1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก คือ การมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ทั้งนี้คงเพราะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดขึ้นในตนเองทั้งก่อนและระหว่างการปฏิบัติงาน

ในหน้าที่ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือสำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2563) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โดยการกำหนดกรอบและโครงสร้างของหลักสูตรการพัฒนา ขอบข่ายของการพัฒนามีการระบุว่าการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเจตคติที่ดี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การประพฤติตน และการดำรงชีวิตเหมาะสมกับการดำรงตำแหน่ง โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) เป็นผู้จัดการรายละเอียดให้สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาผู้อำนวยการสถานศึกษา นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2552) ยังได้จัดทำชุดฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเพื่อเผยแพร่ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่ในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมให้ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการศึกษารักษาไว้ซึ่งมาตรฐานทางการศึกษา มาตรฐานความรู้และประสบการณ์ มาตรฐานการปฏิบัติงาน (ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 122 ตอน พิเศษ 76 ง, น. 41) ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สลิลทิพย์ ชูชาติ (2556) ที่พบว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน เช่นเดียวกับ เศรษฐ์ คุณทาบุตร (2556) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเลย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่อการปฏิบัติงาน และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่อตัวเอง ในขณะเดียวกัน สุพัฒน์ เพ็ชรตา (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความยุติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความไว้วางใจ ด้านความยุติธรรม และด้านการเอาใจใส่

2.2 ผลการวิจัย พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้เรียน และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ส่วนด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม อาจเป็นเพราะว่าในการปฏิบัติตนของข้าราชการครูนั้นจะต้องปฏิบัติตนตามเกณฑ์วิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ซึ่งมีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาที่คอยควบคุม กำกับ ดูแลอยู่เสมอ คล้องกับงานวิจัยของ อาภัสรา ตีโยง (2551) ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลการวิจัยเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูจะต้องเป็นต้นแบบและเป็นตัวอย่างที่ประทับใจแก่ผู้เรียน ครูต้องพัฒนาความรู้และพัฒนาวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยที่ครูนั้นจะต้องประพฤติอยู่ภายใต้กฎกติกาของอาชีพและมากด้วยคุณธรรม มีจริยธรรมประจําใจ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามที่สังคมคาดหวังและยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัดชา ช่วยปลอด และคณะ (2559, น. 120) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู กับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ที่พบว่า ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เทอดไท คงงาม (2551) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จรรยาบรรณต่อผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่น ๆ เพราะด้วยจิตสำนึกของผู้ประกอบวิชาชีพครู และวิญญานของความเป็นครู ที่รับรู้ว่าคุณเองมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้เรียน ให้บริการผู้เรียนด้วยความจริงใจและเสมอภาค และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียน เป็นคนดี คนเก่ง ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นริศรา เหมหงษา (2552) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ที่พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของ

ครูสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม มีระดับการปฏิบัติ น้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูต้องทำงานหนัก มีภารกิจทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และภาระทางครอบครัว จึงอาจทำให้ครูไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ไม่มีโอกาสเป็นผู้นำหรือมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร จินะวัฒน์ และรัตนา ดวงแก้ว (2557, น. 44) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณต่อสังคมได้น้อยกว่าจรรยาบรรณด้านอื่น ๆ เช่น ในเรื่องการเป็นผู้นำหรือเป็นแบบอย่างในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาทั้งภายในโรงเรียน ชุมชน และสังคม รวมทั้งการเป็นผู้นำในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งในโรงเรียน ชุมชน และสังคม ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ครูส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงด้านการสอนมากกว่าบทบาททางสังคม

2.3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม แสดงออกด้านความประพฤติที่ถูกต้องทางศีลธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย ยุติธรรมและดี เป็นกระบวนการที่แสดงออกถึงค่านิยมที่ดี มีความกล้าหาญที่จะยึดมั่นค่านิยมนั้น การตัดสินใจมีคุณธรรมและจริยธรรมโดยยึดมั่นในเป้าหมายทางจริยธรรม มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมที่ชัดเจน การให้ผลตอบแทนและการลงโทษที่มีมาตรฐานในการปฏิบัติ คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรและสังคมเป็นหลัก ทำให้เกิดการยอมรับและศรัทธาของผู้ใต้บังคับบัญชา จะนำไปสู่การยกระดับจริยธรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาให้สูงขึ้น นั่นก็คือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษาที่ดี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชาติชาย ศรีจันทร์ดี (2556) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัดชา ช่วยปลอด และคณะ (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาพรวมกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจพร กาสีวงศ์ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ขณะเดียวกันครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้บริหารสถานศึกษา ถ้าครูมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูสูง จะส่งผลให้บรรยากาศภายในองค์กรเน้นจริยธรรมและส่งเสริมจริยธรรม มีแบบแผนการประพฤติปฏิบัติแสดงออกของสมาชิกในองค์กรอยู่ในแนวทางที่ถูกต้องทางศีลธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย ยุติธรรม จะส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาคุณลักษณะตนเองที่เอื้อด้านคุณธรรม จริยธรรม มีพฤติกรรมหรือการแสดงออกด้านความประพฤติ การกระทำ และการสื่อสาร เพื่อให้เกิดการยอมรับ และศรัทธาของผู้เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษาที่ดีจะส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของกันยมาส ชูจีน (2559) มี 5 ปัจจัย ดังนี้ 1) การมีคุณลักษณะของตนเองที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม 2) การปฏิบัติงานในองค์กรเน้นจริยธรรม 3) การมีบุคคลต้นแบบและได้ร่วมงานกับบุคคลที่มีจริยธรรม 4) การได้ส่งเสริมจริยธรรมจากสถาบันสังคม และ 5) การอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ส่งเสริมจริยธรรม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุธาสินี แม้นญาติ (2554) ได้ศึกษา เรื่อง โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า 1) บรรยากาศขององค์กรทางจริยธรรม คุณลักษณะหรือสภาพแวดล้อมขององค์กรที่รับรู้ได้ ผู้ปฏิบัติงานและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา และ 2) วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นจริยธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมเป็นแบบแผนของการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกซึ่งความรู้สึกร่วมกันคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกัน เป็นปัจจัยสาเหตุหรือส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น คือ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1) ในการบริหารสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาตนเองในด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นในการเพิ่มระดับความรับผิดชอบในวิชาชีพในบริหารงานของสถานศึกษา จะส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย วางแผนการจัดหลักสูตรในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

3.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น คือ จรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมการปฏิบัติตนของครูให้เป็นผู้ดำเนินการอนุรักษ์ วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โรงเรียนสุจริต เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

3.1.3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมให้สูงขึ้น โดยการพัฒนาพื้นฐานทางจิตใจของตนเองให้มีจริยธรรมสูงขึ้น มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาสถานศึกษาให้มีวัฒนธรรมองค์การเน้นจริยธรรม การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสูงจะส่งผลให้ครูมีจรรยาบรรณวิชาชีพของครูที่สูงขึ้น

2) ครูควรพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูให้สูงขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ วางแผนการพัฒนาด้านตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามกฎระเบียบและแบบแผนของวิชาชีพ การที่ครูมีจรรยาบรรณวิชาชีพของครูที่สูง บรรยายภาคภายในองค์การเน้นจริยธรรม มีแบบแผนการประพฤติปฏิบัติแสดงออกของสมาชิกในองค์การอยู่ในแนวทางที่ถูกต้องทางศีลธรรม ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้น

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ควรมีแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมให้ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้บริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

3.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การมีส่วนร่วมของครู ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หรือบรรยากาศขององค์กร เป็นต้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ มงคลศิริ. (2545). ความแตกต่างในพฤติกรรมการสอนเด็กและผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กันยมาศ ชูจีน. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โมเดลสมการโครงสร้าง. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา-ดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). คู่มือการปฏิบัติงานของอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในส่วนราชการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2552). ไม่ได้คิด สูตรสำเร็จข้าราชการ. กรุงเทพฯ: อินสปายร์.
- จิรนนท์ สุวรรณณมิเณสัช. (2552). ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชัยยุทธ แก้วบัวสา. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา-ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ชาติชาย ศรีจันทร์ดี. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ชุตีมา รักษาบางแหลม, เอกกรินทร์ สังข์ทอง, ขวลิต เกิดทิพย์ และชิตชนก เชิงเขาว์. (2559). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม: หนทางสู่การขับเคลื่อนภาวะผู้นำในสถาบันการศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 8(1), 168-181.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์โพรเกรสซิฟ.
- दनัย ชาติศรี. (2554). การศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏ-รำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2551). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการไทย. ม.ป.ท.
- เทอดไท คงงาม. (2551). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 ของ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา-บัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

- นริศรา เหมหงษา. (2552). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรู๊ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สิริยาสาส์น.
- เบญจพร กาสีวงศ์, ประสาท อิศรปริดา และ สุมาลี ศรีพุทธิรินทร์. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(1), 74-80.
- ปนัดดา วัฒน. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พรศรี พานิชวงศ์. (2531). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครูประถมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตามการรับรู้ของตนเอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พัชชา ช่วยปลอด. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พินิจนารถ ลำควน. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูกับการพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พิภพ วังเงิน. (2545). จริยธรรมวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: รวมสาร (1997).
- พิมพ์จิต คำพุก. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการประพฤติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.
- เพ็ญศิริ สมเรือน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยชัยบุรี, ชลบุรี.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2558). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา: ส่งมอบคนที่ดีที่สุดให้สังคม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภาณุพงศ์ ธนุสาร. (2555). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 38 สุโขทัย - ตาก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ภาวิณี เจริญยิ่ง. (2544). *ครูของแผ่นดิน*. *วิทยาจารย์*, 98(9), 17-21.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ์. (2551). *ภาวะผู้นำและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2548, 5 กันยายน). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548*. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 122 ตอนพิเศษ 76 ง. น. 44 - 46.
- _____. (2556, 19 กันยายน). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556*. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง. น. 72-74.
- วัลชลี คำจริง. (2552). *ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณของวิชาชีพครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ศุภมาศ วนากุล. (2556). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- เศรษฐ์ คุณทานุตร. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สลิลทิพย์ ชูชาติ. (2556). *พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- สาโรช บัวศรี. (2542). *จริยธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. เพชรบูรณ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- _____. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545). รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน
ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). คู่มือการประเมินข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ. สืบค้นจาก
<http://www.otepec.go.th/webtcs/files/1100-53-12.pdf>.
- _____. (2563). หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา. สืบค้นจาก <https://otepec.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2552). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ใน ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการ
พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงาน. ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2540). คู่มือสมาชิกคุรุสภา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2550). ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2550.
สืบค้นจาก www.ksp.or.th>ksp 2013>content>view.
- _____. (2556). ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556. สืบค้นจาก www.ksp.or.th>ksp
2013>content>view.
- _____. (2556). หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และ
จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เอ.ลิฟวิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การประชุมทางวิชาการการวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 12.
กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- สิวลี ศิริโล. (2550). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความคิดการใช้เหตุผลและจริยธรรม. เอกสารประกอบ
คำบรรยาย ณ มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา. มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- สุเทพ ปาลสาร. (2555). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดคณะ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ดุชนิพนธ์ปริญญาดุชนิต บัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุธาสินี แม้นญาติ. (2554). โมเดลความล้มพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ดุชนิพนธ์ปริญญาดุชนิต บัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุพัฒน์ เพ็ชรตา. (2553). พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาดุธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏดุธานี, ดุธานี.

- สุพิน จันทร์ธิมาน. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และทศนี วงศ์เย็น. (2553). *อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ. ใน ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (หน่วยที่5), นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- หนูไกร มาเชค. (2559). *การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.*
- อรรณพ จินะวัฒน์ และรัตนา ดวงแก้ว. (2557). *การศึกษาศภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.*
- อาภัสรา ดียิ่ง. (2551). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา เขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.*
- Alberta Teacher's Association. (2004). *Code of professional conduct*. Retrieved from <https://www.teachers.ab.ca/TheTeachingProfession/ProfessionalConduct/Pages/CodeofProfessionalConduct.aspx>.
- Annette, A.P. (2003). *Toward ethical leadership in health care*. *Master Abstracts International*. Retrieved from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/>.
- Association of American Educators. (2014). *AAE Code of ethics for educators*. Retrieved from <https://www.aateachers.org/images/pdfs/aaecodeofethicsforeducators.pdf>.
- Brown, M. E. (2007). *Misconceptions of ethical leadership: How to avoid potential pitfalls*. *Organizational Dynamics*. [n.p.].z0h.
- Brown, M. E., & Trevino, L. K. (2006). *Ethical leadership: A Review and Future Directions*. *The Leadership Quarterly*. n.p.
- Brown, M. E., Trevino, L. K., & Harrison, D. A. (2005). *Ethical leadership: A social learning perspective for construct development and testing*. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*. n.p.

- Florida Department of Education. (2014). *Principles of professional conduct for the education profession in florida*. Retrieved from www.fldoe.org/teaching/code-of-ethics-principles-of-professio.stml.
- Gillman. (2005). *Dissertation Abstracts International*, 43(5), 1366-A; May.
- Heiskanen, E. (2009). *What makes a leader good?*. Retrieved from <http://www.feedbackcatalog.com/index.php/en/newsletter-july-2009/what-makes-a-leader-good>.
- Huitt, W. G. (2002). *Moral and character development*. Valdosta State University. Retrieved from http://eric.Uregon.edu/publications/digests/digest_107.html-Ethical Leadership.
- Jacob, S., Decker, D. M., & Hartshorne, T. S. (2011). *Ethics and law for school psychologists*. (6th ed.). John Wiley & Sons.
- Josephson, M. (2009). *Ethical leadership outcomes student leader learning outcomes (SLLO) project*. Retrieved from <http://josephsoninstitute.org/MED/MED-2sixpillars.html>.
- Karaköse T. (2007). *High School Teachers' Perceptions Towards Principals' Ethical Leadership in Turkey, Asia Pac*. n.p.
- Martin. (2016). *Ethical Leadership Guide: Definition, Qualities Pros & Cons*. Retrieve from [www.C:/Users/acer/download/ethical leadership htm](http://www.C:/Users/acer/download/ethical%20leadership%20htm).
- Moorhouse, R. J. (2002). *Desired characteristics of ethical leaders in Business, Educational, Political and Religious organizations from east tennessee*. A Delphi Investigation. East Tennessee State University.
- Mowbray, D. (2009). *Code of conduct for ethical leadership a discussion document*. Retrieved from www.derekmowbray.co.uk.
- New Zealand Teachers Council. (2014). *Code of ethics for registered teachers*. Retrieve from <https://teachingcouncil.nz/required/ethics/coe-poster-english.pdf>.
- North Carolina State Board Of Education. (2014). *The purpose of this code of ethics is to define standards of professional conduct*. Retrieve from <https://www.dpi.nc.gov/docs/effectiveness-model/ncss/standards/code-of-ehics.pdf>.
- Teaching Council of Aotearoa New Zealand. (2017). *Code of ethics for certificated teachers*. Retrieve from <https://teachingcouncil.nz/sites/default/files/coe-poster-english.pdf>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.รัตนวดี โมรากุล

ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสุนทรโรตตดาประชาสรรค์
วุฒิการศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	การบริหารการศึกษา

2. ดร.รุติพงษ์ ตรีศรี

ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพุขามครุฑมณีอุทิศ
วุฒิการศึกษา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	การบริหารการศึกษา

3. ดร.เสาวลักษณ์ บุญจันทร์

ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านเจ้าวัด
วุฒิการศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตบัณฑิต สาขาวิจัย วัฒน และสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	วิจัย วัฒน และสถิติการศึกษา

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 ”

คำชี้แจง

1. การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 2) ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2563

3. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำนวน 71 ข้อ

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำนวน 45 ข้อ

4. กรุณาตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อ และกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ครูตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของครูแต่ประการใด

5. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับและจะนำผลไปใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากครูด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวรัตนา ศุขกลีน)

นักศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา

สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของคุณ

1.1 เพศ

[ ] ชาย

[ ] หญิง

1.2 อายุ

[ ] 20 - 29 ปี

[ ] 40 - 49 ปี

[ ] 30 - 39 ปี

[ ] 50 - 60 ปี

1.3 ประสบการณ์การทำงาน

[ ] ต่ำกว่า 5 ปี

[ ] 16 - 25 ปี

[ ] 5 - 15 ปี

[ ] มากกว่า 25 ปี

1.4 ขนาดสถานศึกษา

[ ] ขนาดเล็ก

[ ] ขนาดใหญ่

[ ] ขนาดกลาง

[ ] ขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับการรับรู้ของคุณมากที่สุดว่าผู้บริหารสถานศึกษาของคุณมีพฤติกรรมอยู่ในระดับใด

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามกฎ กติกา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และแบบแผนอันดีงามของสังคมอย่างเคร่งครัด					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ครู นักเรียน และชุมชน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการอย่างเคร่งครัด					

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัยให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตรงต่อเวลานัดหมายทุกครั้ง					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศเวลาแก่ทางราชการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอไม่ใช้เวลาราชการ					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศเวลาให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์โดยมิชอบ					
10	ผู้บริหารสถานศึกษารักษาผลประโยชน์ของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทำงานด้วยความพร้อมเพรียงและร่วมมือร่วมใจกันทุกครั้ง					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาประสบความสำเร็จด้วยความราบรื่น					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาประสบความสำเร็จด้วยความราบรื่น					
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ					

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
15	ผู้บริหารสถานศึกษาคุเลเอาใจใส่ทุกข้อของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่มีความบากบั่น พยายาม ขยัน อดทนในการทำงาน					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่มีความตั้งใจแน่วแน่ จนสำเร็จแม้งานจะยากและมีข้อจำกัดเพียงใดก็ตาม					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่ยอมรับผลที่ดีและไม่ดีในสิ่งที่ตนกำลังทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแลของตน					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่ยึดถือคุณงามความดีและมีความกล้าหาญในการยึดคุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลักในการทำงานอย่างมั่นคง					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่ประพฤติถูกต้อง ดึงาม เลื่อมใสศรัทธาและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่นับถืออย่างเคร่งครัด					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและชอบด้วยกฎหมาย					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครูที่พิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาตามหลักเกณฑ์ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค					

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
23	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ให้ความเป็นธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่าง เสมอหน้า					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่ใช้สิทธิและหน้าที่ ทำหน้าที่ตามระบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข					
25	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู มีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง					
26	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่วางตัวเป็นกลางทางการเมือง					
27	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่วางรากฐานระบอบประชาธิปไตยใน สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม					
28	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรักษาวัดนธรรมไทย อย่างต่อเนื่อง					
29	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรักษาสีแกวัล้อมให้คง อยู่อย่างต่อเนื่อง					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทรัพยากรของ สถานศึกษาอย่างประหยัดและคุ้มค่า					
31	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักเหตุผลในการ บริหารงานบนพื้นฐานของความเป็นสติปัญญา และยึดทางสายกลางในการปฏิบัติงาน					
32	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเตรียมการรองรับ หากการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้					

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
33	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ ความสามารถคิดวิเคราะห์และบริหารงาน ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง					
34	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยใช้ หลักคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ					
35	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย ในทางชู้สาว					
36	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ชอบเล่นการพนัน รวมทั้งการพนันที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย					
37	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมเที่ยว กลางคืน					
38	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมคบคนชั่ว เป็นมิตร					
39	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมเกียจคร้าน การทำงาน					
40	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีพฤติกรรมดื่มสุรา สิ่งเสพติดหรือสูบบุหรี่					
41	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้และให้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคลที่เหมาะสมและเชื่อถือได้					
42	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศ ที่ถูกต้องและเป็นจริง					
43	ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงาน และข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาด้วยความ ถูกต้องและตรงกับข้อเท็จจริง					
44	ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตนเหมาะสมกับ สถานภาพและตำแหน่ง					

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
45	ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตนเป็นผู้มี กิจกรรมายาท วาจาสุภาพ เรียบร้อย					
46	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ ได้ดีในทุกสถานการณ์					
47	ผู้บริหารสถานศึกษาระมัดระวังในการใช้จ่าย โดยคำนึงถึงการได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า					
48	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรม ที่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอ					
49	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรม ที่มีคุณค่าทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ					
50	ผู้บริหารสถานศึกษานำความรู้ด้านวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาและด้านวิชาการไปปรับใช้ ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงานอยู่เสมอ					
51	ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการ รณรงค์และเสริมสร้างการเป็นสมาชิกที่ดีของ วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและวิชาการแก่ บุคคลอื่นอยู่เสมอ					
52	ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนาความก้าวหน้าวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาอยู่เสมอ					
53	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาจนสำเร็จและเป็นตัวอย่าง ที่ดีที่สุด					
54	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการใน วงวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาในระดับจังหวัด/ เขตพื้นที่การศึกษา หรือสูงกว่า					

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
55	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นวิทยากรหรือ คณะทำงานในการพัฒนาวิชาการในวงวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาอยู่เสมอ					
56	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานและปฏิบัติตน ด้วยความรอบคอบรัดระวังและป้องกันไม่ให้ วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาเสื่อมเสียชื่อเสียง					
57	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติเพื่อนร่วม วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบ ความสำเร็จในการทำงานด้วยความจริงใจ					
58	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง จิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ					
59	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้าง จิตสำนึกที่ดีให้แก่ชุมชนและสังคมอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					
60	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจในการ ถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการแสวงหา ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา โดยไม่ปิดป้อง ปิดบัง หรือหวังสิ่งตอบแทน					
61	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจ ในการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนหรือบุคคลอื่น โดยไม่ปิดป้อง ปิดบังหรือหวังสิ่งตอบแทน					
62	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ					

ที่	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
63	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างเสมอหน้า					
64	ผู้บริหารสถานศึกษาให้บริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีเงื่อนไขว่าผู้มาติดต่อราชการเป็นใคร					
65	ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในงานอย่างถ่องแท้ เพื่อให้งานสำเร็จ					
66	ผู้บริหารสถานศึกษาพยายามหาวิธีการ รูปแบบการทำงานใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ					
67	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง					
68	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ประกอบวิชาชีพบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ					
69	ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและศาสนา					
70	ผู้บริหารสถานศึกษาอาสาเข้าไปช่วยทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรวิชาชีพผู้บริหารก้าวหน้ายิ่งขึ้น					
71	ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละเพื่อความสำเร็จหรือเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม					

ตอนที่ 3 โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติตนของ
ครูมากที่สุดว่าครูมีพฤติกรรมอยู่ในระดับใด

ที่	การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
1	ครูตระหนักว่าวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี					
2	ครูมีความภาคภูมิใจที่ได้การประกอบวิชาชีพครู					
3	ครูจะไม่ประพฤติปฏิบัติตนที่จะทำให้วิชาชีพครูเกิดความเสื่อมเสีย					
4	เมื่อมีเพื่อนครูที่ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดความเสื่อมเสีย หากมีโอกาสครูจะแสดงบทบาทในการป้องกันศักดิ์ศรีของวิชาชีพครู					
5	ครูจะร่วมยกย่องชื่นชม และเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานดีเด่นในการปฏิบัติงาน					
6	ครูอุทิศตนโดยการพัฒนาตนเองให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
7	ครูจะไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นเท็จและข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อผู้อื่น					
8	ครูปฏิบัติหน้าที่โดยยึดกฎ ระเบียบ และแบบแผนการปฏิบัติงานของวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด					
9	ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่					
10	ครูจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
11	ครูปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต					
12	หากมีโอกาส ครูจะเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรวิชาชีพครูทุกกิจกรรมทางสังคม					

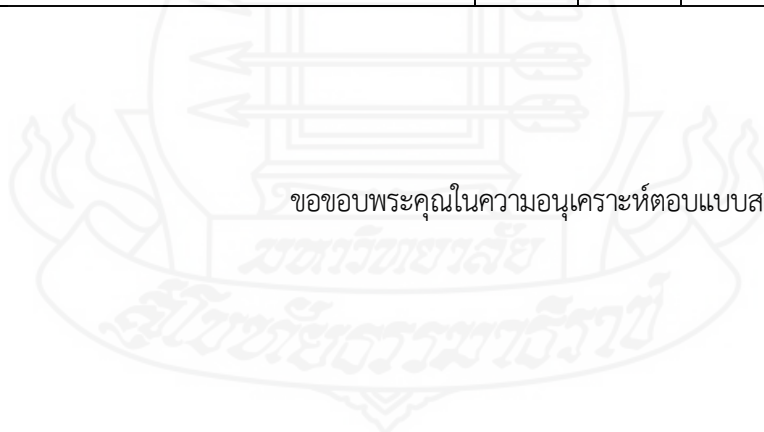
ที่	การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
	เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมวันครู การเลือกตั้ง องค์กรครูในระดับต่าง ๆ					
13	ครูเคารพ ให้เกียรติ และยอมรับเพื่อนร่วม ประกอบวิชาชีพเดียวกัน					
14	ครูจะไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ได้รับการอนุญาต จากเพื่อนร่วมวิชาชีพ					
15	ครูวางแผนพัฒนาตนเอง และมีการพัฒนา ตนเองตามแผนที่วางไว้					
16	ครูศึกษาค้นคว้า แสวงหาเทคนิควิธีการสอน ที่ทันสมัย โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้เรียน					
17	ครูฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย สนับสนุนการปฏิบัติงานในหน้าที่ ที่รับผิดชอบ					
18	ครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีความ ทันสมัยและเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนรู้					
19	ครูติดตามสอดส่อง ความประพฤติ ช่วยเหลือให้ กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
20	ครูดูแลเอาใจใส่ สุขภาพและความปลอดภัยของ ผู้เรียน					
21	ครูจะไม่เปิดเผยความลับที่จะเป็นผลให้เกิด ความเสื่อมเสียชื่อเสียงของผู้เรียน					
22	ครูให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองในการ แก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน					
23	ครูให้คำปรึกษา ช่วยเหลือผู้เรียนด้วยความ เมตตา กรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถ					
24	ครูตั้งใจ อุทิศตนในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ					

ที่	การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
25	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล					
26	ครูแสวงหากิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ					
27	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง					
28	ครูให้ความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน					
29	ครูให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยข้อเท็จจริง โดยไม่มีอคติหรือมีอคติส่วนตัว					
30	ครูเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง					
31	ครูรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจผู้เรียนอย่างกัลยาณมิตร					
32	ครูประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพของความเป็นครู					
33	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย					
34	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ					
35	ครูไม่ดำเนินการใด ๆ ที่จะเป็นการขัดขวางการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
36	ครูไม่เคยเรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ					
37	ครูเข้าใจความหลากหลายของค่านิยมและประเพณีของชุมชน					

ที่	การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู	ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ไม่ ปฏิบัติ
38	ครูส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
39	ครูแสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์วัฒนธรรมสังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน					
40	ครูปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของไทย					
41	ครูช่วยเหลือสังคมในทางสร้างสรรค์					
42	ครูส่งเสริม โอกาส ความเสมอภาคของทุกคนในชุมชน					
43	ครูเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน					
44	ครูสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา					
45	ครูมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน					

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบเครื่องมือวิจัย หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
 ตอนที่ 3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 940
 โดยการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence)

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ($\bar{X}$)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		คนที่	คนที่	คนที่				
		1	2	3				
ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ								
รัก ศรัทธา ต่อวิชาชีพ								
1	ครูตระหนักว่าวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ และมีศักดิ์ศรี	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	ครูมีความภาคภูมิใจที่ได้การ ประกอบวิชาชีพครู	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	ครูจะไม่ประพฤติปฏิบัติตน ที่จะทำให้วิชาชีพครูเกิดความ เสื่อมเสีย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	เมื่อมีเพื่อนครูที่ประพฤติ ปฏิบัติตนให้เกิดความเสื่อม เสีย หากมีโอกาสครูจะแสดง บทบาทในการป้องกันศักดิ์ศรี ของวิชาชีพครู	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
5	ครูจะร่วมยกย่องชื่นชม และ เชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานดีเด่น ในการปฏิบัติงาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
6	ครูอุทิศตนโดยการพัฒนา ตนเองให้เกิดความก้าวหน้า ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม ($\bar{X}$)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
รับผิดชอบต่อวิชาชีพ								
7	ครูจะไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็น เท็จและข้อมูลที่จะส่งผล กระทบในทางลบต่อผู้อื่น	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
8	ครูปฏิบัติหน้าที่โดยยึดกฎ ระเบียบและแบบแผนการ ปฏิบัติงานของวิชาชีพครู อย่างเคร่งครัด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
9	ครูมีการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ และเตรียมการจัดการ เรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างเต็มที่	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้	
10	ครูจัดการเรียนการสอนที่มี คุณภาพสูงและคำนึงถึงการ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
11	ครูปฏิบัติหน้าที่และ รับผิดชอบในงานที่ได้รับ มอบหมายด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
เป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ								
12	หากมีโอกาส ครูจะเข้าร่วม กิจกรรมกับองค์กรวิชาชีพครู เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมวันครู การเลือกตั้งองค์กรครูในระดับ ต่าง ๆ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม ($\bar{X}$)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
13	ครูเคารพ ให้เกียรติ และ ยอมรับเพื่อนร่วมประกอบ วิชาชีพเดียวกัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
14	ครูจะไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ได้ รับการอนุญาตจากเพื่อนร่วม วิชาชีพ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
15	ครูเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน แห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูอย่าง สม่ำเสมอ	1	0	-1	0	0	ใช้ไม่ได้	
ส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพตนเอง								
16	ครูวางแผนพัฒนาตนเอง และมีการพัฒนาตนเอง ตามแผนที่วางไว้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
17	ครูศึกษาค้นคว้า แสวงหา เทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย โดยพิจารณาให้เหมาะสม กับผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลสูงสุด ที่ผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
18	ครูฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม ($\bar{X}$)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
19	ครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยและ เหมาะสมเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการจัดการ เรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้เรียน								
ด้านการกล้าเสี่ยงและกล้าตัดสินใจ								
20	ครูติดตามสอดส่อง ความประพฤติ และให้ความ ช่วยเหลือให้กำลังใจแก่ผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
21	ครูดูแลเอาใจใส่ สุขภาพและ ความปลอดภัยของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
22	ครูจะไม่เปิดเผยความลับที่จะ เป็นผลให้เกิดความอับอาย หรือความเสื่อมเสียชื่อเสียง ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
23	ครูประสานงานและให้ความ ร่วมมือกับผู้ปกครองในการ แก้ปัญหาและพัฒนา พฤติกรรมของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
24	ครูให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือ ผู้เรียนด้วยความเมตตา กรุณา อย่างเต็มกำลังความสามารถ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ($\bar{X}$)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		คนที่	คนที่	คนที่				
		1	2	3				
ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องดีงาม								
25	ครูตั้งใจและอุทิศตนในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
26	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
27	ครูแสวงหากิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมความสามารถและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
28	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้และเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค								
29	ครูให้ความรัก ความเมตตา และเอาใจผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
30	ครูให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยข้อเท็จจริง โดยไม่มีบิดเบือนหรือมีอคติส่วนตัว	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
31	ครูเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ($\bar{X}$)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
32	ครูรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจผู้เรียน อย่างกัลยาณมิตร	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ประเพณีปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี								
33	ครูประพฤติตนเหมาะสมกับ สถานภาพของความเป็นครู	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
34	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการดำเนินชีวิตตาม ประเพณีและวัฒนธรรมไทย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
35	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
36	ครูไม่ดำเนินการใด ๆ ที่จะ เป็นการขัดขวางการพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
37	ครูไม่เคยเรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม								
ผู้นำการอนุรักษ์และพัฒนาสังคม								
38	ครูเข้าใจความหลากหลายของ ค่านิยมและประเพณีของ ชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม ($\bar{X}$)	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอ แนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
39	ครูส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
40	ครูแสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
41	ครูปฏิบัติตามได้ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของไทย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม								
42	ครูช่วยเหลือและรับใช้สังคมในทางสร้างสรรค์	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
43	ครูสนับสนุนหรือส่งเสริมความเสมอภาคเพื่อโอกาสของทุกคนในชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
44	ครูเสียสละและเห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
45	ครูให้ร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
46	ครูเข้าร่วมการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ภาคผนวก ง

การทดลองเครื่องมือ เพื่อหาค่าความเที่ยง

ตารางการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.894	.976	71

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	305.4000	646.938	.501	.	.893
a2	305.2667	643.789	.707	.	.892
a3	305.2333	639.702	.665	.	.891
a4	305.1667	650.282	.384	.	.893
a5	304.9667	653.482	.248	.	.894
a6	305.2667	649.306	.463	.	.893
a7	305.2000	648.579	.463	.	.893
a8	305.1333	639.844	.795	.	.891
a9	305.0000	641.517	.714	.	.892
a10	305.2000	642.855	.701	.	.892

ตารางการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 40 (ต่อ)

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a11	305.1000	647.197	.393	.	.893
a12	305.0667	646.340	.524	.	.892
a13	304.9333	651.237	.340	.	.893
a14	304.9000	647.748	.486	.	.893
a15	305.0667	641.237	.725	.	.892
a16	305.2667	643.995	.533	.	.892
a17	305.1000	652.852	.272	.	.894
a18	305.1333	644.395	.612	.	.892
a19	305.3333	644.713	.738	.	.892
a20	305.2667	648.064	.518	.	.893
a21	305.2333	640.392	.642	.	.892
a22	305.4000	646.593	.411	.	.893
a23	305.4667	642.189	.595	.	.892
a24	305.0333	644.999	.460	.	.892
a25	305.0000	645.241	.567	.	.892
a26	305.1333	640.947	.597	.	.892
a27	305.2000	641.890	.581	.	.892
a28	305.1333	647.085	.400	.	.893
a29	305.0667	643.375	.513	.	.892
a30	305.3333	638.368	.771	.	.891
a31	305.4000	644.386	.601	.	.892
a32	305.3333	634.506	.752	.	.891
a33	305.2000	634.510	.826	.	.890
a34	305.3333	640.023	.710	.	.891
a35	305.2667	631.237	.817	.	.890

ตารางการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 (ต่อ)

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a36	305.3333	638.092	.643	.	.891
a37	305.8667	648.602	.304	.	.893
a38	305.3333	636.506	.691	.	.891
a39	304.9333	641.651	.574	.	.892
a40	305.8000	656.579	.063	.	.895
a41	305.0667	640.478	.755	.	.891
a42	305.0667	643.237	.646	.	.892
a43	305.1000	648.645	.437	.	.893
a44	303.7667	589.564	.043	.	.975
a45	305.0667	648.133	.454	.	.893
a46	305.2000	646.855	.382	.	.893
a47	305.4667	636.671	.614	.	.891
a48	304.9667	640.654	.602	.	.892
a49	304.9333	645.168	.461	.	.892
a50	305.2333	639.702	.665	.	.891
a51	305.1333	647.637	.482	.	.893
a52	305.0000	649.310	.408	.	.893
a53	305.2667	638.271	.730	.	.891
a54	305.2333	644.599	.501	.	.892
a55	305.2000	636.166	.771	.	.891
a56	305.2667	635.789	.684	.	.891
a57	305.0667	641.375	.719	.	.892
a58	305.0667	641.237	.725	.	.892
a59	305.1333	639.844	.795	.	.891
a60	305.2667	633.513	.751	.	.890

ตารางการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 (ต่อ)

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a61	305.2000	642.441	.718	.	.892
a62	305.0333	643.826	.621	.	.892
a63	305.1333	646.051	.546	.	.892
a64	305.2000	642.441	.718	.	.892
a65	305.2000	646.303	.436	.	.893
a66	305.2667	638.271	.730	.	.891
a67	305.2000	640.166	.638	.	.891
a68	305.2333	646.944	.547	.	.893
a69	305.2667	649.444	.289	.	.893
a70	305.1333	637.913	.695	.	.891
a71	305.1667	644.351	.624	.	.892

ตารางการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.967	.967	45

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	200.4333	235.978	.797	.	.965
b2	200.3667	236.309	.828	.	.965
b3	200.3333	239.954	.586	.	.966
b4	200.6000	241.421	.397	.	.967
b5	200.3667	236.309	.710	.	.966
b6	200.5667	241.771	.376	.	.967
b7	200.4333	242.116	.376	.	.967
b8	200.3000	245.114	.210	.	.967
b9	200.5333	242.189	.351	.	.967
b10	200.6333	236.309	.730	.	.966

ตารางการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 (ต่อ)

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b11	200.3667	238.861	.486	.	.967
b12	200.5000	242.534	.333	.	.967
b13	200.4333	235.357	.657	.	.966
b14	200.3667	235.482	.678	.	.966
b15	200.9000	232.093	.762	.	.965
b16	200.7000	236.493	.732	.	.966
b17	200.6333	239.620	.408	.	.967
b18	200.7000	233.666	.732	.	.966
b19	200.5667	236.185	.738	.	.966
b20	200.6333	235.482	.784	.	.965
b21	200.3667	236.516	.812	.	.965
b22	200.6333	237.068	.680	.	.966
b23	200.4333	234.599	.894	.	.965
b24	200.4333	234.599	.894	.	.965
b25	200.5000	235.914	.770	.	.966
b26	200.9667	234.516	.677	.	.966
b27	200.9000	233.817	.674	.	.966
b28	200.3000	243.597	.330	.	.967
b29	200.5000	243.224	.288	.	.967
b30	200.7000	237.803	.644	.	.966
b31	200.5333	238.602	.584	.	.966
b32	200.5000	237.293	.678	.	.966
b33	200.6000	234.317	.687	.	.966
b34	200.6000	233.834	.713	.	.966
b35	200.3667	236.516	.812	.	.965

ตารางการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 40 (ต่อ)

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b36	200.4000	241.421	.436	.	.967
b37	200.4667	234.326	.704	.	.966
b38	200.5667	231.909	.697	.	.966
b39	200.6000	230.731	.751	.	.966
b40	200.5667	240.323	.469	.	.967
b41	200.6667	234.437	.583	.	.966
b42	200.7667	232.047	.711	.	.966
b43	200.4333	237.633	.683	.	.966
b44	200.4667	240.326	.486	.	.967
b45	200.7667	237.013	.566	.	.966

ภาคผนวก จ
หนังสือประสานงาน

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖(บ)/ ๕๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.รัตนวดี โมรากุล (ผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรโรเมตตาประชาสรรค์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวรัตนา สุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต ๔๐ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑-๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๕๗๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.จิตติพงษ์ ตรีศร (ผู้อำนวยการโรงเรียนพุขามครุฑมณีอุทิศ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวรัตนา ศุขกลิน นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑-๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๕๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.เสาวลักษณ์ บุญจันทร์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเจ้าวัด)
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวรัตนา สุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัย วัตถุประสงค์ การศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑-๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยบอนวิทยาคม

ด้วยนางสาวรัตนา สุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรระครวิทยา

ด้วยนางสาวรัตนา สุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมศิลปอนุสรณ์

ด้วยนางสาวรัตนา ศุขกลิน นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษาศา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกปรังวิทยาคม

ด้วยนางสาวรัตนา สุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพุขามครุฑมณีอุทิศ

ด้วยนางสาวรัตนา สุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยานุกูลนารี

ด้วยนางสาวรัตนา สุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหล่มสักวิทยาคม

ด้วยนางสาวรัตนา ศุขกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๐๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงสามพันวิทยาคม

ด้วยนางสาวรัตนา ศุขกลิน นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต ๔๐

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๕๖๑๒๒๕๗

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้เครื่องมือ

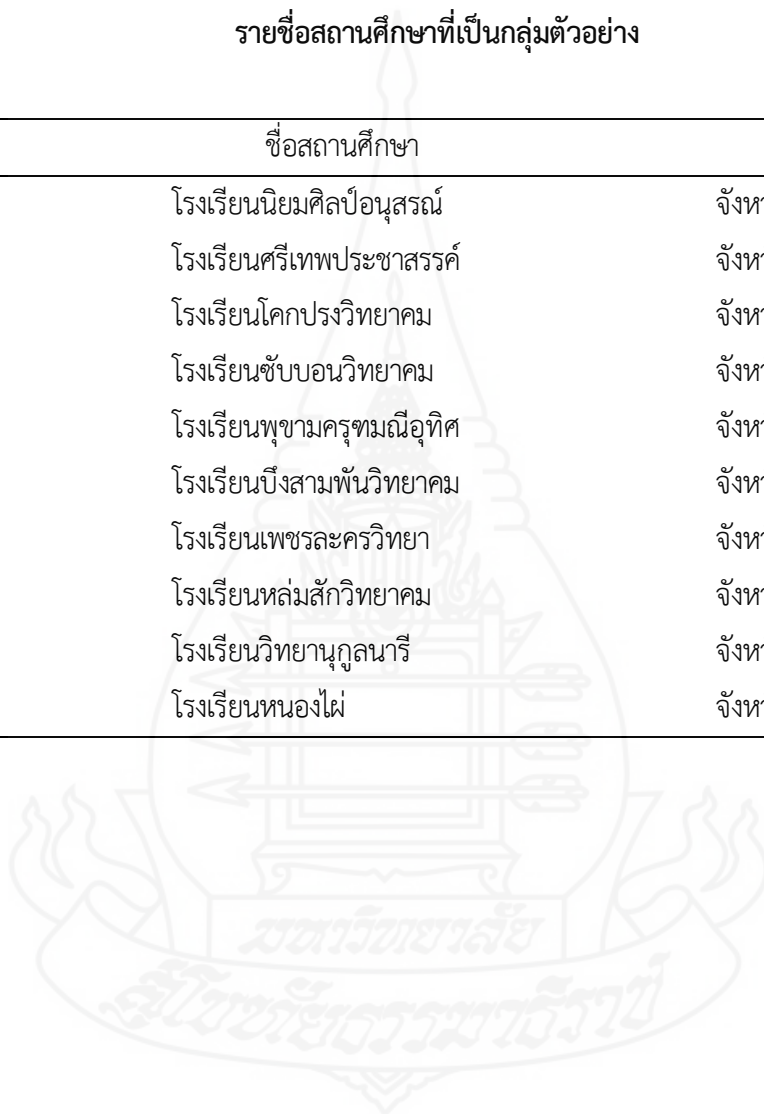
รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้เครื่องมือ

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ที่อยู่
1	นิยมศิลป์อนุสรณ์	จังหวัดเพชรบูรณ์

รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ที่อยู่
1	โรงเรียนนิยมศิลป์อนุสรณ์	จังหวัดเพชรบูรณ์
2	โรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์	จังหวัดเพชรบูรณ์
3	โรงเรียนโคกปรังวิทยาคม	จังหวัดเพชรบูรณ์
4	โรงเรียนชัยบอนวิทยาคม	จังหวัดเพชรบูรณ์
5	โรงเรียนพุขามครุฑมณีอุทิศ	จังหวัดเพชรบูรณ์
6	โรงเรียนบึงสามพันวิทยาคม	จังหวัดเพชรบูรณ์
7	โรงเรียนเพชรละครวิทยา	จังหวัดเพชรบูรณ์
8	โรงเรียนหล่มสักวิทยาคม	จังหวัดเพชรบูรณ์
9	โรงเรียนวิทยานุกูลนารี	จังหวัดเพชรบูรณ์
10	โรงเรียนหนองไผ่	จังหวัดเพชรบูรณ์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวรัตนา สุขกลิ่น
วัน เดือน ปีเกิด	22 กรกฎาคม 2529
สถานที่เกิด	อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2551 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2556
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนิคมศิลป์อนุสรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
ตำแหน่ง	ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการ

